

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 100 lir

Leto XXX. Št. 62 (8768)

TRST, četrtek, 14. marca 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

DOKONČNI DOGOVOR MED KD, PSI IN PSDI O SESTAVI NOVE VLADE

Porazdelitev ministrskih mest in zmanjšanje števila ministrstev

V vlado bo vstopil tudi socialist Mancini - Napovedujejo okrepitev v vladi demokristjanske desnice z Andreottijem in Forlanijem

RIM, 13. — Na današnjem sestanku delegacij strank leve sredine s predsednikom Rumorjem so se dokončno dogovorili o sestavi nove vlade. Vlado bodo sestavljali člani KD, PSI in PSDI. Republikanci, ki so se umaknili iz vlade in s tem povzročili krizo, bodo vlado podprli od zunaj.

Na sestanku so se dogovorili, da bodo zmanjšali število ministrstev od 28 na 24 in temu primerno tudi število ministrskih podtajnikov. Obenem so se dogovorili, da bodo imeli demokristjani 14 ministrstev, socialisti 6, socialdemokrati pa 4. Zdi se, da bo Rumor že jutri šel k predsedniku republike in mu sporočil, da mu je uspelo sestaviti novo vlado.

Nachelnik socialistične poslanske skupine Mariotti je izjavil, da je izrazil zadovoljstvo za dosego sporazuma o sestavi nove vlade, da bodo strankini organi doleteli imena novih socialističnih ministrstev, ki bodo zasedli posamezne resorje. Potrdil pa je, da bodo socialisti imeli v rokah ministrstvo za proračun in gospodarsko načrtovanje, ministrstvo za jug, pravosodno ministrstvo, ministrstvo za delo, ministrstvo za javna dela in ministrstvo za znanstveno raziskavo ali pa za kulturne dobrine. Mariotti je tudi sporočil, da sta bili ukinjeni mi-

ništrstvi za posebne zadeve in za odnose z združenimi narodi, ministrstvi za delovne uprave in za javno upravo ter ministrstvi za ekologijo in kulturne dobrine so bila združena. Ostaneta pa ministrstvi brez listnice za znanstveno raziskavo in za odnose s parlamentom.

Socialdemokrati bodo imeli finančno ministrstvo, ministrstvo za zunanjo trgovino, za promet in za znanstveno raziskavo. Osrednje vodstvo PSDI, ki se je sestalo nocoj, je sklenilo, da obdrži v vladi vse svoje dosedanje člane. Tanassi bo baje zapustil obrambno ministrstvo in sprejel ministrstvo za finance, ki je bilo do sedaj v rokah demokristjana Colomba, kateri bo gotovo dobil zakladno ministrstvo. Tanassi bo tudi vodil socialdemokratske vladne delegacije. Sporočeno je bilo, da je socialistična struja «presenza socialista» sklenila, da bo njen voditelj Mancini stopil v vlado in dobil ministrstvo za jug. To je za socialistično stranko izredno

Giacomo Mancini

V NASPROTJU S TEŽNJO, DA SE NE ZAOSTRI SPOPAD

Poseg papeža Pavla VI. za odpravo razporoke

Poglavar katoliške cerkve je podal svoje izjave med sprejemom udeležencev zasedanja «odhora za družino»

RIM, 13. — Papež Pavel VI. je danes, v nasprotju z zagotovili nekatere demokristjanske veljakov, po katerih naj bi skorajšnji referendum ne zadobil značaja verske vojne, posegel v prid neločljivosti zakona in dejal, da katoličani ne smejo odstopiti od svojih verskih odgovornosti.

Papež je podal svoje izjave, ko je sprejel udeležence generalne skupščine odbora za družino. Poudaril je neločljivost zakona in obsojal splov ter uporabo kontracepcijskih sredstev.

S svojim posegom je papež Pavel VI. praktično demantiral vse izjave vrste visokih cerkvenih dostojanstvenikov, ki so v prejšnjih dneh zagovarjali tezo, da je glasovanje na referendumu stvar vesti posameznika, saj ni mogoče vsiliti vsem katoliško moralno.

Zakon o razporoki je, kot je poudarila vrsta uglednih laičnih in verskih osebnosti, dosežek omikane družbe, saj je razporoka dovoljena v vseh evropskih državah, razen v fašistični Španiji, kjer so v veljavi še mračni srednjeveški zakoni, ki dovoljujejo Francu, da se reši svojih političnih nasprotnikov z «garoto».

Sovjetski krediti za industrializacijo italijanskega Juga

RIM, 13. — Sovjetska zveza bo odobrila Italiji kredite za industrializacijo Juga. To je sporočil ministrski podtajnik za zunanje zadeve Benski, ki se je pravkar vrnil iz Moskve, kjer je imel pogovore v okviru sovjetsko - italijanske mešane komisije za gospodarsko in tehnično sodelovanje. Benski je poudaril, da jim je uspelo, da so v Moskvi dobili jamstvo, da bo Sovjetska zveza z denarjem podprla načrte za jugo gradnjo nekaterih industrijskih obratov pod enakimi pogoji, kakršni veljajo za italijanske industrijske pobude v Sovjetski zvezi. V tej zvezi je ministrski podtajnik napovedal skorajšnje sklicanje zasedanja o vprašanju Juga, na katerem naj bi se dogovorili, kakšne proizvode bi lahko izvažali v Sovjetsko zvezo neposredno z Juga. Poleg tega je Benski povedal, da so se v Moskvi dogovorili za bolj učinkovito trgovinsko izmenjavo, zlasti pa še za večje ugodnosti za Italijo pri uvozu iz SZ premoga in nafte.

Stavke delavcev prehranske industrije

RIM, 13. — Sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL delavcev prehranske industrije sporoča, da je napovedala za 15. marca 24-urno stavko, za 25. in 26. marca pa 48-urno

znatno okreple, kar zna imeti neljub posledice za bližnji prihodnosti. Sicer pa mnogi že sedaj napovedujejo novi vladi kratko življenje. To ni dobro, saj vemo, da vladne krize v Italiji niso prinesle nikoli nič dobrega. Nekateri pravijo, naj bi ta vlada trajala le do referendumu o razporoki, nakar naj bi «začeli resno reševati politično krizo».

Medtem ko se je socialistična stranka z vstopom Mancinija v vladno delegacijo okrepila, se razprti med socialdemokrati vedno bolj

Lani 3.267 milijard primanjkljaja v zunanji trgovini

RIM, 13. — Po začasnih podatkih osrednjega statističnega urada, se je zunanji trgovinski primanjkljaj v mesecu decembru ponovno povečal v primerjavi s prejšnjimi meseci. Medtem ko je uvoz v decembru 1972 61,8 odstotka več kot v decembru 1972, se je izvoz povečal samo za 28,9 odstotka. Skupno je decembrski zunanjetrgovinski primanjkljaj dosegel 503 milijarde lir.

Po prvih ocenah je lanski primanjkljaj v zunanji trgovini znašal skupno 3.267 milijard lir.

V ZVEZI S KORUPCIJAMI V OKVIRU PETROLEJSKEGA ŠKANDALA

V parlamentu pobiranje podpisov za ponovno odprtje preiskave proti štirim bivšim ministrom

Gre za Andreottija (KD), E. Aggradija (KD), Pretija (PSDI) in Bosca (KD)

RIM, 13. — V poslanski zbornici in senatu sta predsednika sporočila parlamentarcem, da se je začel danes rok petih dni, v katerem je možno po členu 18 parlamentarnega pravilnika zbrati podpise večine izvoljenih članov parlamenta, se pravi najmanj 477, da se ponovno odpre preiskava proti bivšim ministrom Andreottiju, Ferrari Aggradiju, Pretiju in Boscu, ki so bili svoj čas ministri za industrijo ali za finance in ki jih je pristojna parlamentarna komisija, ki se ukvarja s preiskavo o morebitnem sodelovanju raznih ministrov v petrolejskem škandalu, oprostil vsakega sumničarja.

Ko je predsednik poslanske zbor-

Večurni topovski dvoboji na sirsko-izraelski fronti

TEL AVIV, 13. — Položaj na sirsko-izraelski fronti se je ponovno zaostрил. Že več ur so v teku topovski dvoboji med nasprotnimi oklepnimi enotami. Izraelci so obtožili Sirce, da so prvi začeli streljati. S tem v zvezi je podpredsednik izraelske vlade Ygal Allon dejal, da ta sirski pobuda ogroža pogajanja za mir.

Zunanji minister Aba Eban je medtem v New Yorku, kjer se bo sestel z ameriškim tajnikom Kissingerjem, ki naj bi mu izročil podoben izraelski načrt za ločitev sil na fronti s Sirijo. Načrt naj bi Kissinger nato predstavil sirskim voditeljem, ki ga bodo morali preučiti.

V Tel Aviv je prispela delegacija socialistične internacionale, ki jo vodi avstrijski kancler Kreisky in v kateri je tudi zastopnik PSI Lezzi. Delegacija je pričakal na letališču podpredsednik vlade Allon.

Socialistična delegacija je že obiskala Egipt v Sirijo. V Kairu je imela daljši pogovor s predsednikom Sadatom in tudi z vodjo palestinskega osvobodilnega gibanja Arafatom. V Damasku so se socialistični predstavniki sestali s predsednikom Asadom in s predstavniki stranke Baas.

Ob svojem prihodu na letališče le-tališče je Kreisky izjavil, da je naloga delegacije ugotoviti dejstva in ne voditi kakšno posebno politiko v alternativni s pobudami ameriškega zunanjega ministra Kissingerja.

(Na sliki: izraelski tank na sirski fronti).

VEČINA ARABSKIH DRŽAV ZA NADALJEVANJE EMBARGA

V Tripolisu začetek konference OAPEC

Kaže, da bo prevladalo stališče Alžirije, Libije in Sirije, ki zagovarjajo potrebo po nadaljevanju zapore nad izvozom petroleja v ZDA

TRIPOLIS, 13. — Ministri za petrolej devetih arabskih držav proizvajalck petroleja so se sestali danes popoldne v Tripolisu, da bi proučili skupna vprašanja v zvezi z izvozom petroleja, še zlasti kar zadeva problem zapore nad izvozom petrolejskih proizvodov v ZDA in v Nizozemsko. Po vsej verjetnosti se bo posvetovanje nadaljevalo tudi jutri.

Prisotni ministri niso hoteli ob svojem prihodu v Libijo dati nobene izjave, prevladuje pa mnenje, da bo ista Egipt in Saudska Arabija zastopala stališče, po katerem bi bilo treba embargo ukiniti, ali vsaj omiliti. Na podobni liniji je tudi stališče Ku-

vaja in nekaterih drugih držav ob Perzijskem zalivu, ki so pod vplivom saudskega kralja Feisala in po sredno pod vplivom velikih petrolejskih družb, ki delujejo na Blaznem vzhodu z ameriškim kapitalom. Proti preključni ali omilitvi zapore nad izvozom petroleja so Libija, Alžirija in Sirija, katerim je treba pritišeti še Irak, ki se konference ne udeležuje.

Sklicanje konference je bilo v zelo napetem vzdušju in v znamenju nasprotij znotraj arabskih držav. Najprej bi bila morala biti v nedeljo v Kairu, nakar so jo prenestili v Tripolis, ko so Libija, Sirija in Alžirija izjavile, da se konference v Kairu ne bodo udeležile.

Alžirski predsednik Bumedien je sprejel sirskega generala Al Ciniabija, ki mu je izročil osebno poslanico predsednika Asada. Ti stiki nakazujejo, da so v teku pogajanja za skupen nastop na konferenci v Tripolisu, saj zastopata tako Alžirija kot Sirija stališče, po katerem bodo arabske države lahko ponovno proučile svoje stališče o embargu samo takrat, ko se bodo Izraelci umaknili z vseh sirskih zasedenih ozemelj.

Alžirski radio je danes polemiziral s kairskim dnevnikom «Al Ahramom», ki je zagovarjal potrebo po ukinitvi embarga ter dejal, da bi vsak sklep konference v Tripolisu, ki bi omilil posledice zapore petroleja v ZDA in v Nizozemsko pomenil prepad konference same. Radio Alžir pravi, da tistih nekaj kilometrov Sirnaja, ki jih je Izrael odstopil Egiptu še ne pričajo o njegovi volji po dokončni rešitvi bližnjevzhodne vprašanja.

ZIS o posledicah prepovedi uvoza mesa v EGS

(Od našega dopisnika)

BEograd, 13. — Zvezni izvršni svet je na današnji seji na podlagi sklepa predsedstva SFRJ in informacije zveznega tajništva za zunanje zadeve, sprejel ukrepe za delovanje Jugoslavije na uresničenju sklepov četrte konference nevrščenih. Pri tem je zvezni izvršni svet posvetil posebno pozornost določanju stališč delegacije SFRJ na bodočem zasedanju koordinacijskega odbora nevrščenih na stopnji zunanjih ministrov, ki se bo pričelo 19. marca v Alžiru in stališč, za katere se bo Jugoslavija zavzemala na posebnem zasedanju glavne skupščine svetovne organizacije o vprašanju surovin in razvoja.

Zvezni izvršni svet je razpravljal tudi o posledicah nedavnega sklepa Evropske gospodarske skupnosti o prepovedi uvoza mesa v države članice in ugotovil, da ta enostranski sklep zavezuje jugoslovanski izvoz mesa v Italijo, kar ogroža skupne gospodarske odnose s to državo, kajti meso tvori eno tretjino skupnega izvoza v Italijo. Zvezni izvršni svet je sklenil, da pristojni zvezni organi sprejmejo ustrezne ukrepe, da bi se omili negativne posledice sklepa Evropske gospodarske skupnosti. Na seji je zvezni tajnik za gospodarstvo Boško Dimitrijević poročal o nedavni nesreči v premoženju «Soko» in o ukrepih za odpravo posledic. Zvezni izvršni svet je sklenil deliti družinam ponesrečenih rudarjev 225.000 dinarjev.

B. B.

Zaključek obiska delegacije SFRJ v zahodni Afriki

(Od našega dopisnika)

BEograd, 13. — Obisk jugoslovanske delegacije v državah zahodne Afrike je pokazal, da ima Jugoslavija v teh državah ne le iskrene prijatelje, temveč zelo dobre in perspektivne gospodarske partnerje. To je po vrnitvi v Beograd izjavila članica zveznega izvršnega sveta Mirjana Krstinić, vodja jugoslovanske delegacije, ki je obiskala Gano, Gvinejo, Togo, Dahomej in Siero Leone.

V vseh teh državah se je jugoslovanska delegacija razgovarjala o okrepitvi gospodarskega sodelovanja, o konkretnih gospodarskih akcijah držav v razvoju. V Gani je delegacija po besedah Mirjane Krstinić posvetila največjo pozornost ustanovitvi mešanih podjetij, razširitvi medsebojne blagovne izmenjave in napredku znanstveno-tehničnega sodelovanja.

V Togu so bili razgovori posvečeni vprašanju bodočega sodelovanja v kmetijstvu, skupni graditvi industrijskih objektov in razširitvi blagovne izmenjave. Med bivanjem v Dahomeju so bile proučene možnosti razširitve gospodarskega sodelovanja, ki je trenutno zelo nerazvito. Razgovori jugoslovanske delegacije v Gvineji so pokazali, da so velike neizkoriščene možnosti dolgoročnega gospodarskega sodelovanja. To je predvsem nanaša na velike načrte za izkoriščanje hidroenergetskega potenciala te države.

V Siero Leone je bila posebna pozornost posvečena izmenjavi tistih izdelkov, ki jih obe državi doslej niso izvažali. Poleg razgovora o gospodarskem sodelovanju so se v vseh državah pogovarjali o splošnih gospodarskih vprašanjih, ki tajejo danes svet, posebno pa države v razvoju. Stališča teh držav, ob besedah Mirjane Krstinić, so podobna ko gre za organiziranje akcije držav v razvoju za spremenitev dosedanjega gospodarskega sistema in vzpostavitev enakopravnih odnosov.

Jugoslovanska delegacija se je udeležila tudi mednarodne konference držav proizvajalck boksita v Konačurju. Sporazum, ki je bil na tej konferenci dosežen, je v duhu sklepov konference v Alžiru. To je organiziran nastop proizvajalckev boksita, da maksimalno koordinirajo svoje akcije za racionalno izkoriščanje lastnih naravnih bogastev. V vseh državah, je poudarila na kraju Mirjana Krstinić, smo naleteli na iskreno občudovanje in spoštovanje do predsednika Tita kot pobudnika in borca za enakopravne odnose, voditelja splošno sprejete politike nevrščenosti, kakor tudi do celotne politike Jugoslavije in njenih narodov.

B. B.

SANTIAGO DE CHILE, 13. — Čilaska junta je danes sklenila z ameriško družbo «Cerro Copper Corporation» pogodbo, po kateri bo v 17 letih izplačala družbi 42 milijonov dolarjev odkupnine za rudnike, ki jih je leta 1971 podprl pokojni predsednik Allende.

WASHINGTON, 13. — Iz dobro obveščenih krogov zatirajo, da bo zunanji minister Kissinger odložil svoj obisk v SZ, ki bi moral biti konec tega tedna. Kissinger naj bi odšel v Moskvo 24. marca, da bi se pogovarjal o položaju na Blaznem vzhodu in o ženevskih pogajanjih o razorožitvi.

DANES

Parlamentarna komisija o petrolejskem škandalu je v večini glasov, z najmanj kot štiripetinsko večino, predlagala parlamentu, da se arhivirajo akti, ki se nanašajo na Andreottija, Ferrari Aggradija, Pretija in Bosca. Po parlamentarnih pravilih, je bilo sporočeno, bodo v prihodnjih petih dneh zbirali podpise za ponovno odprtje preiskave proti omenjenim trem demokristjanskim in enemu socialdemokratskemu parlamentarcu. Obenem je preiskovalna komisija sporočila parlamentu, da je zaključila preliminarno preiskavo o domnevnih

dejanjih korupcije v zvezi s petrolejskim škandalom proti socialdemokratskemu poslancu Ferriju in demokristjanu senatorju Valsecchiju. Za oba parlamentarca komisija predlaga parlamentu formalno odprtje preiskave.

Včeraj sta se predsednik pokrajine Zanetti in tržaški župan Spaccini sestala s sindikalnimi predstavniki in proučili težaven položaj na področju pomorstva in še posebno tržaškega pristanišča. Sklenili so sklicati za soboto širši sestanek, na katerem bodo skušali sestaviti skupni dokument z zahtevami tujakšnih političnih, sindikalnih in gospodarskih krogov. Včeraj so začeli v deželnem svetu razpravljati o osnutku 7/7 na za finančno pomoč gorskim skupnostim. Razprava se bo nadaljevala in zaključila danes.

Demokristjani, socialisti in socialdemokrati so se včeraj dokončno dogovorili za sestavo nove vlade. Zato bo Rumor morda že danes sporočil predsedniku republike, da je bila vladna kriza rešena. Zanimivo je, da bo v socialistični vladni delegaciji sodelovala tudi struja «presenza socialista» z Mancinijem, kar bo znatno utrdilo politično težo socialistov. Tri stranke so tudi sklenile zmanjšati število ministrstev od 28 na 24 in temu primerno tudi število ministrskih podtajnikov. Zaskrbljuje pa je dejstvo, da nameravajo baje demokristjani vključiti v vlado Andreottija in Forlanija, s čimer bi se seveda demokristjanska desnica v novi vladi zelo okrepila. Mnogi napovedujejo tej vladi zelo kratko življenje ter pravijo, da bo živelna samo do referendumu.

Medtem sta se srečala tudi francoski in sovjetski zunanji ministri Jobert in Gromiko, na sporodu pa so bili tudi pogovori med raznimi člani sovjetske in francoske delegacije.

Gromiko in Jobert sta tudi proučila dosednji potek evropske konference o sodelovanju in varnosti ter položaj na Blaznem vzhodu. Obe strani zagovarjata popolno izvajanje resolucije varnostnega sveta ter zahtevata umik Izraelcev z zasedenih ozemelj. Zunanji ministra sta tudi obravnavala teme obsestranskega interesa.

V sklepnem komuniqueju sicer ni

Danes na četrty strani objavljamo 5. poglavje «Nova jugoslovanska ustava: kaj, zakaj, kako» pod naslovom
«KAJ PA KMETJE?»
Piše Jože Šircelj

ZA OBSTOJ TRŽAŠKEGA POMORSTVA IN PRISTANIŠČA

Vse politične, socialne in gospodarske sile morajo zahtevati izvajanje načrta CIPE 1972

Važen sestanek župana in predsednika pokrajine s sindikalnimi predstavniki - Ponovni sestanek v soboto

Na sedežu pokrajinske uprave so se na pobudo predsednika pokrajine sestali župan Spaccini, odbornik Abate, sindikalni voditelji Saranz za CGIL, Batellini za CISL in di Turro za UIL ter predstavniki raznih kategorij.

Sindikalni zastopniki so izrazili zaskrbljenost delavcev zaradi kritičnega stanja italijanskega pomorstva, se posebej tržškega, ter so podčrtali negativne strani zakonskega osnutka, ki ga je predložil poslanec Lupis, o katerem zdaj razpravljajo parlament. Če bi bil ta zakonski osnutek odobren v svoji izvorni obliki, bi zbrisal težko pridobljene rezultate iz resolucije CIPE 1972 ter bi povzročil veliko škodo našemu mestu.

Glede položaja tržškega pristanišča so sindikalisti prikazali negativne aspekte, zlasti v zvezi z nezadostnimi državnimi finančnimi sredstvi ter s pomanjkanjem primernih infrastruktur, glede katerih so potrebni nujni ukrepi.

Župan Spaccini je orisal pobude, ki jih je v zvezi s temi vprašanji sprejel občinski svet, kakor tudi občinska uprava. Podčrtal je nujnost, da se vse politične, socialne in gospodarske sile našega mesta združijo v enotni zahtevi po izvajanju načrta CIPE 1972, ki je bil že kompromisna rešitev, zaradi česar ni mogoče od tega odstopati. Predsednik pokrajine Zanetti je poudaril važnost tega sestanka ter je izrazil svojo pripravljenost, da sestavi načrt posegov na podlagi konvergentne linije med krajevnimi upravami, sindikalnimi in gospodarskimi silami, ob upoštevanju posameznih pristojnosti in odgovornosti. Ob koncu so se dogovorili za nov sestanek, ki bo v soboto, in katerega se bodo udeležili tudi predstavniki drugih občin, trgovske zbornice in pristaniške ustanove, da obrazložijo svoja stališča in pripravijo skupni dokument, ki ga bodo predložili deželni upravi.

VČERAJ V DEŽELNEM SVETU

Začetek razprave o zakonskem osnutku za finančno pomoč gorskim skupnostim

Včeraj je začel deželni svet razpravljati o zakonskem osnutku o ukrepih v korist gorskih skupnosti in teritorialnih konzorcijev med občinami. O zakonu je poročal socialist Zanfagnini, ki je orisal glavne točke, to je izdatke 100 milijonov letno za petletje 1974-78 za redno delovanje gorskih skupnosti in po 500 lir na prebivalca občin, ki so ustanovile ozemeljske konzorcije. Ta vsota ne sme presegati 30 milijonov letno.

Prvi je posegel v razpravo Štoka (SS), ki je najprej poudaril nujnost, da se v kraško gorsko skupnost vključita tudi zgornjski in devinski-nabrežinski občini in da bo vsem Slovincem omogočena uporaba materinega jezika. Vsaj eden izmed predsednikov bi moral biti, po Štokovem mnenju, slovenske narodnosti. Komunist Baracetti je navedel vrsto kritičnih pripomb k zakonskemu osnutku. Predvsem je grajal hudo zamudo, s katero se postavlja na glasovanje ta zakon. Ta zamuda bi namreč lahko onemogočila proučitev programskih načrtov, o katerih bo deželni svet razpravljal v juniju, v okviru gorskih

OD APRILA DO JUNIJA V NAŠI DEŽELI

Strokovni seminar o dogajanjih v Evropski gospodarski skupnosti

Na dnevnem redu je devet predavanj v Trstu, Gorici in Vidmu

Deželni odbor je odobril okvirni načrt za seminar, katerega naloga je orisati deželni poslovni krog dogajanja v okviru evropske gospodarske skupnosti. Seminar prireja deželna uprava v sodelovanju z italijanskim uradom Komisije evropske skupnosti; udeležili se ga bodo lahko politični, sindikalni in gospodarski izvedenci ter kvalificirano upravno osebje dežele. Seminar se bo začel v ponedeljek, 8. aprila, odvil pa se bo občasno do 17. junija letos, izmenično v sejni dvorani goriske in videmske pokrajine ter tržške zbornice. 8. aprila bo govoril ravnatelj tiskovnega urada za Italijo pri komisiji EGS dr. Gianfranco Giro, ki bo v sodelovanju z izvedencem za vprašanja deželne in kmetijske politike pri istem uradu dr. Nicolò De Gioio govoril o sestavi, organizaciji, nalogah in pristojnostih glavnih organov EGS: Evropskega parlamenta, Ministrskega sveta in Komisije EGS ter sodišča.

TIHOTAPILI SO GA IZ TRSTA

Pri Reki odkrili središče prekupčevalcev z orožjem

Včeraj je Uprava javne varnosti z Reke pripila štiri osebe, ki so sumljene tihotapljenja in prekupčevanja z orožjem. Med preiskavo so zaplenili 11 samokresov vrste »Beretta« kal. 7,65, precejšnjo zalogo municije in drugo vtihtapljeno blago. Tihotapec so zasedeli v čuvstvuji naftne čistilnice pri Uršini blizu Ba-

skupnosti. Dejal je tudi, da je finančno kritje nezadostno.

Lonza (PSDI) je poudaril, da je financiranje odvisno od delovanja skupnosti in se bo vsoto 100 milijonov lir lahko povišalo; socialist Ermanno je izrazil nezadovoljstvo nad razmeritvijo gorskih skupnosti in poudaril pomen, ki ga mora imeti pri upravljanju skupnosti orehvalstvo. Biasutti (KD) je dejal, da so gorske skupnosti pomembne, ker prekašajo občinske razmeritve in torej prinašajo novost v razdelitvi deželnega ozemlja.

V razpravo so posegli še Puppini-jeva (MF), Martinis (KD), Morelli

(MSD) in Bertoli (PLI). Danes bo sta odgovarjala relator Zanfagnini in odbornik Varisco, nakar bo na vrsti glasovanje.

Jutri celodnevna stavka pekov

Danes ob 17.30 bo v Ul. Ponderas 8 skupščina pekovskih delavcev, na kateri bodo razpravljali o stavki, ki jo je oklical vsedržavna federacija CGIL-CISL-UIL zaradi prekinitve pogajanj o novi delovni pogodbi. Stavko so oklicali za jutri.

NEPRIČAKOVANO ODKRITJE V MIRAMARSKEM GRADU

Akrobatski tatovi ukradli tri slike iz Maksimilijanove prestolne dvorane

Vrednost kopij Rembrandta, Canaletta in Cranacha presega 10 milijonov lir

Ukradena kopija Canalettovega »Ponte di Rialto«. Original hranijo v Buckinghamski palači v Londonu

Prejšnjo noč so si tatovi privoščili tudi Miramarski grad: vdrli so v prestolno dvorano in odnesli tri slike iz prejšnjega stoletja, kopije znanih slik Canaletta, Rubensa in Cranacha starejšega. Originali sicer veljajo več sto milijonov, ukradene kopije pa vsaj 10 milijonov lir.

Tatovi so prejšnjo noč, verjetno kmalu po polnoči, ko nočna čuvarja obhodita park, preskočili ograjo in se vtihtapili v park. Očitno so ga poznali zelo dobro, saj so šli naravnost v vrt cvetličarskega podjetja Sgaravatto, ki skrbi za nasade, in odnesli dolgo lestev. Odnesli so jo do portiča, ki je prav pod gradom in se povzpeli do pritličja. Tako so se izognili vhodnim vratom, kjer bi bilo nevarno, da jih čuvarja slišita. Ko so bili na balkonu, ki obhaja grad z morske strani, so potegnili lestev za seboj in jo prislonili k beli steni gra-

du, da so lahko priplezali do prvega nadstropja. Tu so prerezali dvojno steklo in segli z roko v notranjost ter odprli okno.

V dvoran, kjer se nahaja prestol Maksimilijana Habsburškega, je več slik. Tatovi so si brez oklevanja izbrali tri manjše kopije in sicer »Ponte di Rialto« Giovannijs Antonija Canaletta (96 cm x 62 cm), »Moški portret« Rembrandta (20 cm x 17 cm) in »Dvojni portret« saskega mojstra Lucasa Cranacha starejšega (75 cm x 57 cm). Medtem ko so prvo sliko sneli z okvirja, so drugi dve strgali z zida z okvirjem vred in to s tako silo, da so izdrli iz zidu tudi vijake in del ometa. Nato so izginili po isti poti.

Tatvino so odkrili komaj ob 6. uri, ko je čuvar Mario Cosina o paliz razbito okno in kmalu zatem dolgo lestev v portiču. Karabinjerjem z bližnje miramarske postaje so se kmalu pridružili karabinjerji preiskovalnega oddelka iz Istrske ulice, ki so našli pri grljanskem portiču okvira ukradenih slik. Domnevajo, da je v Grljano čakal na tatove pajdaj z avtom in da so se iznebili okvirov, da bi laže skrili slike. Preiskovalci menijo, da tatovi niso domačini in da so točno poznali grad in vrednosti, ki jih v njem hranijo. Zaslišali so nočna čuvarja, vendar kaže, brez uspeha. O tatvini so obvestili karabinjerske in policijske postaje vseh bližnjih krajev in tudi v Rimu osrednji oddelki za boj proti tatvinam umetnin.

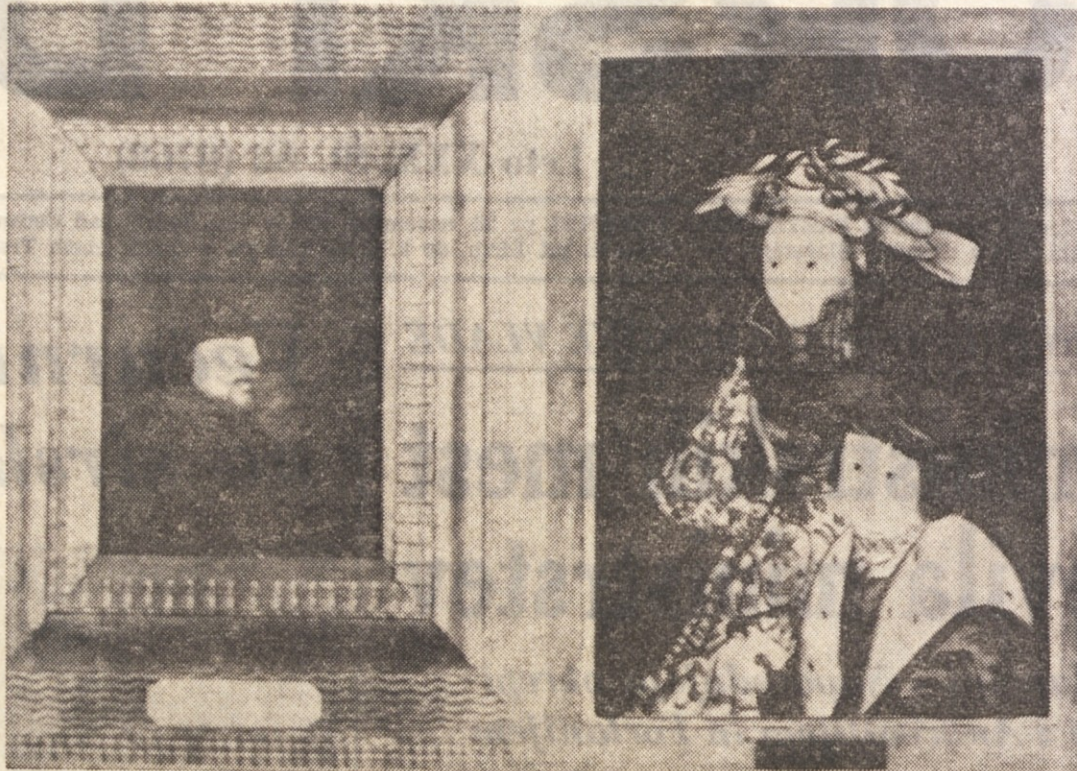
● Drevo ob 20. uri bo v kinodvorani Verdi v Miljah konferenca o »Cerkvi in fašizmu na vzhodni meji«, ki jo organizirajo krožek »A. Gramsci«. Predaval bo tržaški univerzitetni profesor Giovanni Miccoli.

● Jutri, v petek, bo ob 19. uri v krožku »Salvemini«, Korzo Italia 12, II. konferenca na temo »Italijanski delavski razred v sedanjem gospodarskem položaju v državi«. Govoril bo tajnik tržške CGIL Albino Gerli. Sledila bo diskusija.

STALIŠČA TAJNISTVA KPI

Podkupovanje strank ali poskus klevetanja?

Tajništvo avtonomne federacije KPI je sinoči izdalo tiskovno poročilo o govoricah, ki vztrajno krožijo v zvezi s petrolejsko afero: po domnevnih izjavah nekaterih industrijev naj bi stranke dobile večje denarne vsote v zameno za dovoljenje za povečanje raznih petrolejskih naprav. Če je to res, ugotavlja tajništvo KPI, če so res doloceni nastopili tudi mali predstavniki našega mesta, 6-letni Massimo Ferluga iz škudnja. Njegova družina se ponaša z »pevsko tradicijo«. Oče namreč redno poje v zboru Fran Venturini od Domja. Massimo ki obiskuje prvi razred škudenske slovenske šole, pa redno sodeluje v

Dve ukradeni slike: na levi Rembrandtova, na desni pa Cranachova

DANES TRI PREDSTAVE

V Škudnju jugoslovanski film »Deveti krog«

Abonma 2.000, za dijake 1.000 lir, vstopnina 400 lir

Danes, v četrtek, 14. marca (tri predstave: ob 17., in 21. uri) se začnejo v kinodvorani V Škudnju predvajanja 10 jugoslovanskih filmov, ki jih organizira Slovenska prosvetna zveza v sodelovanju s Tržaškim kinoforumom. Abonma za celoten cikelus, ki se bo nadaljeval ob četrtek 6. junija, stane 2.000 lir, za dijake pa 1.000. Kdor ga še ni nabavil, ga lahko danes kupi pred tremi predstavami v kinu saken. Obstaja tudi možnost posamezne vstopnice, ki vendar stane vsakokrat 400 lir.

Prvi film na sporedu je delo slovenskega režiserja Franceta Stiglica, avtorja mnogih znanih filmov, kot so »Na svoji zemlji« (prvi slovenski film 1948), »Trst«, »Dolina miru«, »Balada o trobenti in oblaku«, »Tistega lepega dne«, »Ne joči, Peter«, »Amandus« in »Pastirica«. Stiglic je veteran slovenskega in jugoslovanskega filma.

Danes bo na sporedu film, ki ga je Stiglic režiral za hrvaško proizvodnjo, »Deveti krog« (Deveti krog, 1960, italijanski naslov »Il nono cerchio«), film, ki pripoveduje zgodbo o ljubezni študenta do mlade Judinje, ki jo med zadnjo vojno zaprejo v koncentracijsko taborišče. V tem filmu z lirizmi zaslovi i-grajo še zelo mladi, a še danes uveljavljeni igralci: Dušica Zegarrac, Boris Dvornik in Beba Lončar, ki spada v skupino jugoslovanskih igralcev, ki so zasloveli tudi v italijanski kinematografiji (poleg nje bi lahko omenili Silvo Koščino, Marijo Baho (Bazo), Maliso Longo, Ferno Bemussi, Nedo Annerić ...).

»Deveti krog« je med filmi s katerimi je jugoslovanska kinematografija najbolj zaslovela na svetovni areni do prvega leta 60. let, se pravi pred uveljavitvijo raznih mladih režiserjev. Film je po tematski in tonu izrazito vezan na jugoslovanski film 50. let, kot tudi naslednji film, »Kozarica«, delo režiserja, ki bo leta 1969 postal z mednarodno produkcijo »Bitka na Neretvi« predhodnik današnje »Sutjeske« in danes prevladujoče smeri partizanskih epopej. Tretji film v ciklusu predstavlja pravo novost 60. let: gre za Djordjevičev »Jutro«, katerega obravnavanje narodnosvobodilnega boja je bolj komplekso. Nove smeri predstavljata

v ciklusu predvsem oba filma Dušana Makavejeva, skupaj z manj pogledjenima filmoma Aleksandra Petrovića. Filmji Radivojevića, Draškovića in Čengića pa so (na različnih nivojih) primeri pozitivne »protikonformističnih« teženj v začetku 70. let.

Pred večerno predstavo današnjega filma ob 21. uri bo uvodna beseda k ciklusu v slovenščini in v italijanski. S. G.

Sprejem za solnike v Kulturnem domu

Ob seminarju za slovenske solnike sta sinoči generalni konzul Boris Trampus in soproga priredila v Kulturnem domu sprejem za solnike, predavatelje, predstavnik občasti in kulturnega življenja. Poleg učnega osebja, didaktičnih ravnanj in ravnateljev srednjih šol so se sprejema udeležili republiški podsekretar za prosveto in kulturo SRS Andrej Učič, prefekt dr. Giorgio Galvani, član mešane komisije Albert Zornada, višji deželni šolski skrbnik prof. Angioletti, šolski skrbnik dr. Pericle Fidenzi, direktor Zavoda za šolstvo SRS Boris Lipužič in njegov namestnik Miro Lužnik, poslanec Albin Škerk, predsednik SKGZ Boris Race, šolski nadzornik Oskar Bole, pedagoški svetovalec prof. Janez Sivec, pedagoški svetovalec za italijanske šole v Istri prof. Ermanno Visintin. Prisotna sta bila tudi konzul SFRJ Srečko Kovčič in Marinko Kosor.

Včeraj so se zaključila predavanja za učitelje, danes pa se začnejo predavanja za profesorje. Prof. Franc Sušnik bo predaval o temi »Sodobne metode pri pouku biologije«, prof. Berta Golob o temi »Literarno estetska vzgoja«, prof. Franček Bohanec pa o temi »Literarno zgodovinski pouk na višjih srednjih šolah«. Za profesorje slovensčine na srednjih šolah, bo vsekakor zelo zanimiva tudi okrogla miza o organizaciji pouka slovensčine na nižjih srednjih šolah, ki bo trajala od 16. do 18. ure in jo bo vodil pedagoški svetovalec prof. Janez Sivec.

Nedi in Zoranu Sosiću se je rodila EVA

Srečnima staršema čestitajo, mali Evi pa želijo obilo sreče Mitjotovi in Peračevi.

Danes se v župni cerkvi na Katinari poročita NADJA PERIC in MIRAN DOLHAR

Mnogo sreče na skupni življenjski poti jima želijo prijatelji in znanci.

Včeraj je na videmski fakulteti za tuje književnosti in jezike diplomiral z odliko IVAN VERČ

Svojemu direktorju in članu iskreno čestita delovni kolektiv Slovenskega amaterskega gledališča v Trstu

Mali oglasi

HISNO POMOČNICO večšo vseh del, v centru mesta išče boljša družina. Pogoj po dogovoru. Telefon 69110.

128, 127 TAKOJSNJA DOBAVA: 128 71, 72; 850 coupé 67, 69; 850 spyder 69; 124 coupé 68, 69; 124 67, 69; 850 special 68, 70; 500 L 68, 69, 70; fiat 750 66, 69, fiat 1300 66 in drugih 20 avtomobilov vseh vrst na ogled v Ul. Giulia 10 in Ul. Colonna 7 - AUTOSALONE TRIESTE.

Zepni elektronski računalnik HEWLETT - PACKARD za znanstveno in finančno rabo izključno pri tvrdki CRASSO - Galleria Rossoni (Korzo Italija).

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom

EDUARDO DE FILIPPO

BOŽIČ PRI CUPIELLOVIH

Prevod: Lelja Rehar
Scena: Demetriy Cej
Kostumi: Anja Dolenceva
Režija: JOŽE BABIČ

Jutri, 15. marca ob 16. uri
RED I.

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
— Kulturni dom

Jutri, 15. t. m. ob 16. Eduardo de Filippo »Božič pri Cupiellovih« — abonma red I.

V nedeljo, 17. t. m. ob 16. uri — abonma red F okoliški.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE gostuje danes, 14. t. m. ob 20. uri v Hrpejlah - Kozini in v soboto, 16. t. m. ob 20. uri v Portorožu s predstavo F. Bevka - B. Grabnarja »Kapan Martin Cedernac«.

OBČINSKO GLEDALIŠČE »G. VERDI«

Jutri, ob 19. uri ponovitev Wagnerjeve opere »Somrak bogov« — Dirigent George Alexander Albrecht.

ROSSETTI

Ob 20. uri — Bocensko stalno gledališče — Shakespeare: Hamlet.

DREVI V CCA SREČANJE Z OPERNIMI PEVCI

Drevi ob 19. uri bo v veliki dvorani CCA, Ul. S. Carlo 2 srečanje s pevci, ki nastopajo v operi »Somrak bogov«. Prisoten bo tudi dirigent George Alexander Albrecht. Vstop na srečanje, ki ga prireja Tržaško združenje prijateljev operne glasbe, je prost.

Izleti

SD Polet organizira za torek, 19. marca avtobusni smučarski izlet v Crni vrh nad Idrijo. Vpisovanje še danes, 14. t. m. v trgovini čevljev Malalan na Opčinah, Proseška ulica 13, tel. 212136.

SPDT priredi v nedeljo, 24. marca izlet na Učko. Prevoz z avtobusom do koč, od tam v Opatijo in ob obali do Moščenice Drage. Planinci bodo sestopili z vrha Učke peš do Moščenice Drage. Vpisovanje v Ul. Geppa 9 pri ZSSDI do 20. t. m. od 9. do 12. ure.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 14. marca
MATILDA

Sonce vzhaja ob 6.20 in zahaja ob 18.08 — Dolžina dneva 11.49 — Luna vzhaja ob 0.22 in zahaja ob 9.16.

Jutri, PETEK, 15. marca
KLEMM

Vreme včeraj: najvišja temperatura 9,8 stopinje, najnižja 2,9, ob 19. uri 8,4, zračni pritisk 1017 vseh odsev, veter 4 km jugozahodnik, vlažna 64-odst., nebo 3 desetinke pooblaščen, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 13. marca se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 20 oseb.

Umrli so: 65-letni Giffredo Candelieri, 68-letna Alberta Bosich vd. Valentini, 77-letni Alberto Iug, 23-letni Giuseppe Uggetti, 80-letna Stefania Piber vd. Blumesser, 79-letni Vincenzo Giangli, 76-letni Mario Capeva, 77-letna Rosa Ficuri pr. Ficuri, 78-letna Rosa Castaganna, 75-letna Anna

KRZNA

SUPER ELEGANTNI MODELI
VISJA KAKOVOST

MERE JOVICEV OD 42 DO 54
NASIVKI

VELIKI PRIHRANER

PELLICCERIA CERVO

TRST TEL. 796-301

Viale XX Settembre št. 16/III

D'Alessandro por. Giacchetti, 69-letni Silvio Fabro, 63-letni Giuseppe Bonifacio, 77-letna Adele Fiorentini vd. Germinasi, 63-letni Giovanni Rupe-

na, 78-letna Lea Volli, 73-letna Maria Poberga vd. Casada, 71-letna Maria Korošec por. Sancin, 76-letna Maria Prodan vd. Bernetti, 76-letna Antonia Bucich vd. Bucci, 71-letna Matilde Laurenciu vd. Coretti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Godina — Patuna, Trg sv. Jakoba 1; Gigolon — Alla Minerva, Trg V. Giotti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Rossetti — Emili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-165); Opčine (tel. 211-001); Prosek (tel. 225-141); Božje polje — Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 209-197); Zavljje (tel. 231-137); Milje (tel. 271-124).

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar 673.—

Funt sterling 1590.—

Švicarski frank 218.—

Francoski frank 142.—

Nemška marka 254.—

Avstrijski šiling 34,50

Dinar: debeli 39.—

drobni 39.—

MENJALNICA

vseh tujih valut

GLASBENA MATICA - TRST

Koncertna sezona 1973-74
Sedmi abonmajski koncert

Jutri, 15. marca 1974 ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

ORKESTER
GLASBENE MATICE

Dirigent: OSKAR KJUDER
Solist: GORJAN KOŠUTA, violina

SPORED:

A. Corelli: Concerto grosso op. 6, št. 2
J. S. Bach: Koncert v E-duru za violino in godalni orkester

W. A. Mozart: Koncert v G-duru za violino in orkester
L. Boccherini: Simfonia v A-duru op. 37, št. 4

Kino

La Cappella Underground 19.00 in 21.00 »Anno 2118: Progetto X« (1967) Williams Casteleja, Christopher George in Greta Baldwin.

Ariston 16.00 »Joe Hill«, Nazionale 16.00 »Spasmo«, Barvni film v katerem igra Robert Hoffman in Suzy Kendall. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Excelsior 16.00 »Virilità«, Barvni film. Igrajo Turi Ferro, Agostina Belli, Marc Porel. Režira ga Paolo Cava. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.00 »Il giorno del delirio«, Barvni film, ki ga režira Mike Nichols.

Fenice 15.00-22.20 »Una magnum per l'ispettore Callaghan«.

Eden 16.00-22.20 »Peccato veniale«, Barvni film. Igrajo Laura Antonelli, Lilla Brignone, Alessandro Momo, Lino Toffolo. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00-22.20 »Jesus Christ Superstar«, Barvni film režiserja Normana Jewinsona.

Aurora 16.30 »La spada nella roccia«, Barvni Walt Disneyev film.

Capitol 15.30 »Papillon«, V glavni vlogi Steve McQueen, Barvni film.

Cristallo 16.00 »Polvere di stelle«, Monica Vitti in Alberto Sordi. Barvni film.

Impero 16.30 »Teresa la ladra«, Barvni zabavni film. Glavno vlogo igra Monica Vitti.

Filodrammatico 16.30-22.00 »Le avventure sessuali di Greta in 3 D«, Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom. Vstopnina 1.500 lir.

Moderno 16.30 »L'altra faccia del Paradiso«, Igra Alighiero Noschese. Barvni film. Za vsakogar.

Ideale 16.00 »Il prode Anselmo e il suo scudiero«, Igrajo E. Montesano, A. Noschese in F. Benussi. Barvni film.

Vittorio Veneto 15.00 »L'agente speciale Mac Kintosh«, Igrajo Paul Newman, Dominique Sanda, James Mason.

Abbazia 16.00 »Il cigno dagli artigli di fuoco«, H. Tappert, W. Peters. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Astra 16.30 »Il leggendario X 11

V ORGANIZACIJI SPZ IN ZDRUŽENJA PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

PRIMORSKA POJE 1974

TRST — KULTURNI DOM

7. MEŠANI ZBOR LOJZE BRATUŽ — GORICA

3. MOŠKI ZBOR PETER JEREB — CERKNO

Vstopnice so na razpolago na sedežu SPZ, Ul. Geppa št. 9

Vodi Stanko Jerico
— Jacobus Gallus: *Confirma hoc Deus*
— Stanko Malič: *Zimski večer*
— Ubald Vrabec: *Prihod*

Vodi Ivan Rijavec
— Rihard Orel: *Oj božime*
— Jože Gregorc: *Okoli hišice*
— Matija Tome: *Pijmo bratci vince*

V soboto, 16. marca ob 20. uri bodo nastopili naslednji zbori:

8. MOŠKI ZBOR VASILIJ MIRK PROSEK — KONTOVEL

4. MEŠANI ZBOR BRISKI GRIC — STEVERJAN

1. FANTJE IZPOD GRMADE — DEVIN

Vodi Ignacij Ota
— Vasilij Mirk: *Šumi potok, šumi*
— Alojz Srebotnjak: *Iz rosnega mraka*
— Ignacij Ota: *Soudaška*

Franc Kramer: *Kako bom ljubil*

2. MOŠKI ZBOR — KOBARID

9. MEŠANI ZBOR JACOBUS GALLUS — TRST

Vodi Franko Žerjav
— Luka Kramolc: *Prelepa je Selška dolina*
— Alojz Srebotnjak: *Kraška jesen*
— Vasilij Mirk: *Bolgarsko horo*

Vodi Vlado Volarič

Vodi Ubald Vrabec

5. MEŠANI ZBOR PRIMOREC — TREBČE

— Hrabroslav Volarič: *Rožici*

Vodi Ubald Vrabec

6. MEŠANI ZBOR SLOVENEČ — BORŠT pri TRSTU

— Jakob Aljaž: *Soči*

Vodi Vlado Volarič

7. MLADINSKI MEŠANI ZBOR — STUDENO

— Hrabroslav Volarič: *Rožmarin*

Vodi Vlado Volarič

8. MOŠKI ZBOR SIMON GREGORČIČ — KOPER

3. MOŠKI ZBOR — BUKOVJE

Vodi Vlado Volarič

9. MEŠANI ZBOR SVOBODA — IZOLA

Vodi Franciška Milavec

Vodi Vlado Volarič

10. MEŠANI ZBOR SVOBODA — IZOLA

— Ciril Pregelj: *Ne udaj se na paure*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR PEVSKO-GLASBENEGA DRUŠTVA — TOLMIN

— Danilo Bučar: *Tam, kjer pisanja so polja*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

4. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

Vodi Vlado Volarič

3. MOŠKI ZBOR LIJAK — VOGRSKO

Vodi Vlado Volarič

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Josquin des Prés: *El Grillo*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Radko Simoniti: *Lastovkam*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Ferdo Juvanec: *Slovenska zemlja*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Anton Hajdrih: *Pod oknom*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Anton Forster: *Napitnica*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

6. MOŠKI ZBOR CIRIL SILIČ — VRTOJBA

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Gustav Pavc: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

1. MOŠKI ZBOR VALENTIN VODNIK — DOLINA

— Vojko Marjan: *Planinska roža*

Vodi Vlado Volarič

2. ZENSKI ZBOR — DIVAČA

GORIŠKI DNEVNIK

TE DNI JE DRAŽJE MLEKO, KMALU PODRAŽITEV ŽGANIH PIJAČ

Nove podražitve prehrabnih izdelkov so hudo prizadele mošnjičke gospodinje

V soboto zaradi stavke delavcev verjetno ne bo kruha
Več kupcev v trgovinah na sosednem jugoslovanskem področju

Nove prodajne cene mleka, ki jih je odobril pokrajinski urad za cene na goriški prefekturi (o tem smo poročali včeraj), so vzbudile med gospodinjami precej negotovanja. Plačati 200 lir za litrsko steklenico mleka (v tetrapacku shranjeno mleko stane dvajset lir več) je za naše gospodinje precej, posebno če pomislimo, da je isto mleko bilo v prodaji do pred nekaj dnevi po 160 lir. Ponekod so ga včeraj še vedno prodajali po stari ceni. Vendarle so te mlekarne, kjer prodajajo mleko pod znamko Marzotto-Zigano, le bela vrana in prav gotovo je, da bodo tudi v tem mleko kmalu dražje.

Nove cene mleka niso zadovoljile nikogar, ne proizvajalcev, ne trgovcev, ne potrošnikov. Kmetje trdijo, da je zanje proizvodna cena višja od 150 lir. Njim po novem priznajo 147,5 lire. Prekupčevalci bodo dobili za stroške ustekleničenja in prevoza 42,5 lire, trgovci na drobno pa 20 lir. Slednji se pritožujejo, da imajo premajhen zaslužek in da ne zmorejo plačati vseh stroškov za kurjavo, najemnine, davek ter da je lastni dobiček premajhen.

Povišane cene mleka opozorjajo na nevrzno dviganje cen, ki se ni ustavilo po zadnjih uradnih podražitvah prehrabnih izdelkov, ki so jih odobrili v Rimu. Sir, maslo, olje, testenine, so precej dražji kot prej. Ker je zamrznitev cen lanskega julija doletela blokado tistih proizvodov, ki so jih prodajali v posameznih trgovinah, so trgovci v soglasju s tovarnami nabavili take proizvode, ki jih niso prodajali pred vladnim ukrepom. To pomeni, da so lahko cene dvignili kot so hoteli. Prav zaradi tega imamo v raznih trgovinah najrazličnejše cene za isti proizvod. Zastopniki velikih trgovin prihajajo po naročila v trgovine in pravijo, da bodo prehrabni izdelki v prihodnjih mesecih še dražji. Ponekod olivno olje, ki je stalo pred zamrznitvijo manj kot tisoč lir liter, prodajajo po 1.500 lir. To pomeni, da se vladni odloki ne upoštevajo, tudi ker so mali in veliki trgovci našli način, da se jim izognejo.

Gospodinje morajo seči vsak dan globlje v žep in stroški za prehrano, ki so že lani precej obteževali posamezne družine, postajajo iz dneva v dan večji. V zvezi s povečanimi prevoznimi stroški prihaja tudi do drugačnega načina dobave blaga. Trgovski potniki, ki so prihajali na obisk v trgovine enkrat vsakih petnajst dni prihajajo sedaj mesečno in zahtevajo od trgovcev tudi večja naročila. Tovarne so namreč pričele štediti pri stroških za bencin in tudi vseh drugih, ne dajejo več maloprodajnim trgovcem premij za nakupe, ki so bile v italijanskem trgovskem poslovanju vsakdanji običaji.

Tovarnarji likerjev napovedujejo za prihodnji mesec zvišanje cen svojih proizvodov. Baje se bo cena lila žgane pijače dvignila za 150 lir za steklenico. To v cenah na debelo. Dodajmo tej ceni še povečani strošek za IVA (12 od sto), in še kak drug strošek, pa bomo kmalu steklenico konjaka plačali dražje tako v trgovini in še dražji bo kozareček žganja v gostilni. Gostinci niso še na Goriškem zvišali ceno žganja in drugih pijač, kot se je to pripetilo v Trstu, zdi se pa, da bo tudi na tem področju kmalu več dražje.

Žetave bodo tudi s kruhom. Enotni sindikat pekarskih delavcev je že pred časom za

Nova jugoslovanska ustava: kaj, zakaj, kako

KAJ PA KMETJE?

PIŠE

Jože Šircelj

5.

Čeprav pestrni odnosov v združenem družbenem delu se zdalec nismo izčrpali in se bo potrebno k temu še povrniti, se bomo tokrat ustavili ob ustavnem položaju ljudi, ki si služijo kruh s svojim delom, vendar kot zasebniki.

V mislih imamo predvsem dve skupini ljudi: kmete in obrtnike; tako zvezna kot slovenska ustava pa govori tudi o položaju tako imenovanih svobodnih poklicev, advokatov in podobnih.

Kmetu — o njem bo danes govor — jamči ustava pravico, da uveljavlja »z ustavo določen samoupravni položaj v socialističnih družbenoekonomskih odnosih, razpolaga z rezultati svojega dela, zadovoljuje svoje osebne in družbene potrebe in si s svojim prispevkom po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavlja socialno varnost«.

Ustava tudi izrecno pravi: »Na podlagi osebnega dela imajo kmetje v načelu enak položaj in v bistvu enake pravice kot delavci v združenem delu z družbenimi sredstvi«.

Ustava ohranja zemljiški maksimum: največ deset ha obdelovalne zemlje (kmečko gospodarstvo). V hribovskih in planinskih krajih pa lahko zakon določi več ko 10 hektarov na kmetijo.

Novost sedanje ustave je v tem, da zagotavlja pravice ne le kmečkemu gospodarju, marveč tudi članom kmečkega gospodarstva. S tem je tudi utrta pot do enakopravnosti kmečke žene, ki je še marsikje ovirajo patriarhalni odnosi in mentalita.

Kmetje imajo enake pravice tudi pri volitvah delegatov, kot po novem imenujemo nekdanje odbor-

nike in poslance (sprememba imena — kot bomo videli kasneje — ni naključna, in tudi ne formalna).

Kmetje bodo torej zastopani v skupščini, v vseh treh zborih le-teh. Kot kmečki gospodar bo kmet (in kmetica tudi) sodeloval pri volitvi delegacije za zbor združenega dela ali postal njen član. Kot vsačkan bo sodeloval pri oblikovanju delegacije krajevne skupnosti. Kot član socialistične zveze bo sodeloval pri oblikovanju delegacije za družbenopolitični zbor. Jasno, v vseh treh treh možnih primerih je volilna pravica aktivna in pasivna.

Ker bomo o delegacijah in delegatih ter delegatskih skupščinah spregovorili posebej, zdaj še nekaj besed o drugih kmetovih pravicah, nanašajočih se na njegovo gospodarjenje, kmetovanje in odnose, ki jih pri tem navezuje bodisi z drugimi kmeti, z združno, z družbenimi kmetijskimi posesti in podobno.

Kot imajo kmetje v načelu enak položaj kot delavci v združenem delu, imajo »ustrezne pravice in obveznosti tudi glede združevanja dela in sredstev ter v tržni menjavi in kreditnih razmerjih«.

Kmetje lahko združujejo svoje delo in delovna sredstva

a. v združenih in drugih oblikah združevanja kmetov ali

b. jih združujejo z organizacijami združenega dela

Sredstva (denar, orodja), ki jih kmetje združijo v kmetijski združenje, ostanejo njihova. Lahko pa si tudi izgovorijo pravico do vrnitve vrednosti teh sredstev; po domače rečeno: pustijo si jih izplačati. Pogodbeno razmerje z združno oziroma v združi sami mora seve črno na belem vsebo-

vati tudi druge pravice kmeta z družniki; razen v pogodbi mora biti to zapisano tudi v združbenem statutu.

V združi doseženi dohodek gre združniku po treh merilih: glede na to, koliko so prispevali s svojim delom, z združljivostjo sredstev in s sodelovanjem z združno. Ustava pa tudi pravi:

»Presežni del dohodka vloži kmetijska združba kot družbeno lastnino v svoje sklade in ga uporablja za razširjanje in pospeševanje svoje dejavnosti«.

Poseben člen zveze ustave se nanaša na sodelovanje kmetov z organizacijo združenega dela (rečimo kmetijskim kombinatom, gozdnom gospodarstvom). Ustava predvideva dve možnosti: kmetje sodelujejo bodisi neposredno ali prek kmetijske združbe (ali kake druge oblike kmečkega združenja). Ker je to sodelovanje — zlasti v Sloveniji — že močno razvito, posebno še pri živinoreji, je razumljivo, da je ustavodajalec opredelil tudi to družbenoekonomsko razmerje, pri čemer ni pozabil tudi na kmetove samoupravne pravice. Tako kmetje torej »enakopravno z delavci upravljajo skupne zadeve, skupno odločajo o skupaj doseženem dohodku in so udeleženi pri njegovi delitvi v sorazmerju s tem, kolikor so k njemu prispevali«.

Ustava torej že začeto prakso pravno utrjuje, obenem pa s tem pospešuje organsko povezavo med družbenimi in zasebnimi sektorjem kmetijstva in gospodarstva sploh (na primer sodelovanje z industrijo, ki predeluje kmetijske pridelke). To sodelovanje ni golo razmerje kupec (kombinat, tovarna ipd.) — prodajalec (kmet ali

kmetijska združba), marveč je to torišče, na katerem kmet, sam ali združen v združi ali drugi svoji organizaciji, nastopa tudi kot samoupravljavec.

Ustava SR Slovenije pa še podrobneje opredeljuje ustavni položaj kmeta. Gre predvsem za podarek na kmetovem soglasju, ki je potrebno, kadar družbena sredstva, ustvarjena z delom kmetov v združi, v združni TOZD »ali v drugih oblikah združevanja kmetov in delavcev« dajo v promet (recimo, prodajo). Potlej je potrebno doseči soglasje kmetov, za kaj bodo vrednost teh sredstev uporabili.

Tako soglasje je potrebno tudi, kadar gre za to, da bi spremeni status ali predmet poslovanja združne enote oziroma TOZD, ki je del združbe.

Slovenska ustava prav tako določa, da je gospodarjenje z gozdovi skupno, se pravi, tako z gozdovi v družbeni kot v zasebni lastnini. Kmetom lastnikom gozdov je pri tem zajamčeno odločanje o gospodarjenju z njihovimi gozdovi, pa tudi o ustvarjenem dohodku na podlagi njihovega dela in njihovih vloženih sredstev. Okvir tega odločanja pa je začetan s skupnimi gozdnogospodarskimi načrti in opredeljen z zakonom.

Vse te določbe o družbenoekonomskem položaju in združevanju kmetov so pomembne tudi v luči podatkov, da se v Jugoslaviji še veliko ljudi ukvarja nenavadno s kmetijstvom kot kmečki gospodarji oziroma člani njihovih družin. Teh je v vsej SFRJ nekaj manj kot 40 odst., v Sloveniji pa 18 odst.

Prihodnji: »Položaj obrtnikov in podobnih poklicev

Vrsta Žerjalovih filmov v Gregorčičevi dvorani

Kakor smo obširne poročali večer, je v torek zvečer prikazal v Gregorčičevi dvorani svoje najnovejše filme Aljoša Žerjal, ki je vrlet svoj film o Allendejevem Čilu, o Peruju ter o dekletih športnega združenja »Kras«. Na sliki vidimo Žerjala v trenutku, ko ga občinstvo predstavlja predsednik Slovenskega kluba Miro Košuta

TELEIZIJA

ČETRTEK, 13. MARCA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 9.30 - 11.30 *Sola*
- 12.30 *Poljudna znanost: Prva pomoč*
- 12.55 *Sever kliče Jug*
Državna uprava namerava nameniti 200 milijard modernizaciji prevoznih služb za dve deželi, za Milan in Neapelj. Priznava gre za severno omrežje železnice ter za železnico okoli Vezuva. Gre za velik strošek in za dve naložbi širšega pomena, kajti iz Lombardije prihaja sleherni jutro v Milan milijon 200 tisoč delavcev in študentov, proga okoli svetlega ognjenika pa ima prav tako izreden ekonomski pomen. O teh dveh zadevah, o dveh velikih naložbah, bosta v studiu milanske in neapeljske TV govorila deželna odbornika za promet Vito Sanzogni in Mario Del Vecchio.
- 13.30 *DNEVNIK*
- 14.10 *Italijanske kronike: Slovstvo in umetnost*
Danes v parlamentu
- 15.00 - 17.00 *Sola*
- 17.00 *DNEVNIK*
- 17.15 *Program za najmlajše*
Govorica živali
- 17.45 *Program za mladino*
10. julij 1940 — Italija napove vojno
- 18.45 *Poljudna znanost: Moda in družba*
- 19.15 *Italijanske kronike*
Danes v parlamentu in Vremenska slika
- 20.00 *DNEVNIK*
- 20.40 *Sindikalna tribuna*
- 21.10 *La storia di un uomo*
MANDZURIA 1943-1945
V tretjem nadaljevanju te nizananke prihajajo Kajjevi napori za izboljšanje razmer vendarle do izraza, hkrati pa je on v vedno hujšem nasprotju z vodstvom rudnika, kajti namesto da bi dosegel povišanje plač, mu naložijo nalogo, da odpelje prostitutke v taborišče. Medtem v rudniku umre rudar, zato ker so ga nečloveško pretepli. Direktor rudnika pa meni, da bi se to moglo prikriti kot normalno nesrečo, toda Kaj predlaga spremembo nekaterih pravilnikov. In tedaj se zgodi to, kar bi se ne smelo zgoditi: neki jetnik ukrade nekaj hrane za bolno mater in skuša omogočiti pobeg. Odgovornost za to pade na Kajja...
- 22.30 *DNEVNIK*
Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 18.15 *Protestantizem*
- 18.30 *Tedenska oddaja o judovskem kulturnem in družbenem življenju*
- 18.45 *DNEVNIK*
- 19.00 *Dežela moja: Človek, ozemlje, življenjsko okolje*
Ta rubrika se ukvarja tokrat s problemom doma in sicer s problemom stanovanja v Neaplju in Parizu. Neapelj je mesto, kjer gradbene spekulacije pridejo še najbolj do izraza. V Parizu pa primer mesta satelita Creteil dokazuje, da mesta ne moreš graditi pri mizi.
- 20.00 *Ob 20. uri*
- 20.30 *DNEVNIK*
- 21.00 *Jaz in... Andrea Zanzotto ter »Quartier del Piave«*
- 21.15 *RISCHIATUTTO*
Nagradno tekmovanje, ki ga vodi Mike Bongiorno

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.40 in 14.10 *SOLA: Moje mesto, Nikoletina Bursac, Aluminij*
- 9.05 in 15.05 *Angleščina*
- 9.20 in 15.20 *Nemščina*
- 9.35 in 15.35 *Francoščina*
- 17.30 *Anton Ingolič: MLADOST NA STOPNICAH*
Dramska nadaljevalanka
- 18.05 *OBZORNİK*
- 18.20 *Berlitzovo potovanje*
Skladatelj in dirigent Bernstein je v oddaji koncertov za mladino posvetil 50 minut Hectorju Berliozu in njegovi Fantastični simfoniji. Simfonija, ki nosi podnaslov »Epizode iz življenja umetnika«, je eno največjih del tega znanega francoskega skladatelja.
- 19.15 *Po sledih napredka*
Zvočna notna tabla, nov avdiovizualni pripomoček za pouk glasbe. Prikaz stroja za vrtnje pod morskno gladino, Avtomatsko dovajanje umetne hrane
- 19.45 *Risanke »Luno«*
- 20.00 *DNEVNIK*
- 20.25 *Kam in kako na oddih*
Izbrani podatki o snežnih razmerah
- 21.00 *J. Melišek: Medved za gosta*
Četrtkovni razgledi: Sport v Vzhodni Nemčiji
- 21.20 *Dokumentarni zapis o izkušnjah s področja telesne kulture in športa v deželi, ki ima na tem področju izredne uspehe.*
- 21.50 *Glasbeni nokturno: Klavirski duo Dekleva*
- 22.05 *DNEVNIK*

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 20.00 *Risanke za otroke*
- 20.15 *DNEVNIK*
- 20.30 *Smrtno prestrašeni*
Celovečerni film v režiji Georga Marshalla. Igrajo: Dean Martin, Jerry Lewis, Elisabeth Scott in Carmen Miranda
- 22.00 *VODA V PUŠČAVI*
Dokumentarec iz serije »Sredozemska srečanja«

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 *Poročila: 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Slov. ljudsko glasbeno izročilo; 18.50 Glasbeni utrinki; 19.10 Spomin na J. Ukmarija; 19.25 Pisani balčoni; 20.00 Sport; 20.35 Radijska drama: »Poraz«; 21.20 Ritmični orkester; 21.45 Skladbe davnih dob; 22.00 Glasba v noč.*

TRST

- 12.15 *Deželne kronike; 14.40 Tretja stran; 15.10 Glasba za mladino; 16.15 Viziozjev »Il sasso pagano«; 19.30 Deželne kronike.*

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 *Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 9.00 Glasbena galerija; 10.10 Šolska oddaja; 10.45 Glasba in nasveti; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistične beležke; 15.00 O-porni samospeli; 16.40 Polke in valčki; 17.00 Mladinski klub; 17.35 Gledališki utrinek; 18.00 Popevke; 19.00 Male skladbe; 20.00 Glasba v večeru; 21.00 Literarna oddaja.*

LEV (od 23.7. do 22.8.) Izkazali se boste s svojo spretnostjo v finančnem poslu. Moralne obveznosti vas omejujejo.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Dan je primeren za reševanje nepremičninskih vprašanj. Nepredviden dogodek bo zapletel vaše načrte. TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Izredne možnosti za tiste, ki se zanimajo za umetnost. V načrtu je prijetno potovanje. SKORPION (od 24.10. do 22.11.) Vse okoliščine so vam naklonjene za dokončno rešitev problema. Veselo presenečenje v družini. STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Sprejeli boste neko odločitev in do konca slediti načrtu. Premalo cenite svoje prijatelje. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Odpravili boste z lahko to svojo tekmece in izboljšali položaj. Ljubite vam prinaša neveselosti. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Napredovali boste. Čenrav počasi, v svojem delu. Pozabiti je treba na žalostne spomine. RIBIČ (od 20.2. do 20.3.) V delu ne silite neke meje svojih možnosti. Rodite popustljivi z ljubljeno osebo.

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 *Poročila; 6.50 Na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; Partizanska dramatika; 9.35 Iz glasbenih šol; 10.15 Po Talijinski poti; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.10 Operetni zvoki; 12.30 Kmetijski svetnik; 12.40 Pihalne godbe; 13.30 Priporočila vam...; 14.10 Za mladi svet; 14.4 Med šol, družino in delom; 15.40 Tenorist Albert Lanco; 16.00 »Vrtljak«; 16.40 I. Slammig; Moj sin; 17.10 Simf. koncert; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Plesni orkester; 18.45 Znanstveni pred mikofonem; 19.00 Lahko noch, otroci!; 20.00 Četrtek v večer; 21.00 Večer s Svetlano Markovič; 21.40 Glasbeni nokturno; 21.50 Popevke; 23.05 P. Neruda; 23.15 Knjižna oddaja; 23.10 Koncert.*

OZADJE IN ODMEVI NIXONOVEGA PISMA BRANDTU

RAZSRJENE ZDA SPET PRITISKAJO

Zakaj so ameriški funkcionarji odložili obisk Bonnu Kissinger meni, da je evropska skupnost namenoma izpodbijala ameriške pozicije na Bližnjem vzhodu

Vsi so se znašli v zagati spirali zadnjih Kissingerjevih izjav. Kissinger sam, ameriški zavezniki, ki so čedalje manj zavezniški razpoloženi. Zahodna Nemčija, koncil Brandt, kot začasni predsednik EGS. Vsi imajo svoje račune in svoje interese, ki postajajo vse bolj različni, če ne pogosto celo nasprotujoči in samo v nečem prihajajo do izraza njihova zavezniška enotnost: v večnih deklaracijah o potrebi obvarovanja lastnega družbenega sistema. Praktični interesi pa so se v preteklosti, se danes in se bodo tudi v bodoče vedno izražale razhajali. Seveda je to slepa ulica kapitalizma, to so nasprotja, ki jih narekujejo zakoni razvoja. Te pa ni moč uskladiti z nečim, kar nima več v sebi zadostne življenjske moči.

Ko je nedavno Kissinger opravil svoj bliskoviti obisk v Zvezni republiki Nemčiji, je med drugim izjavil, da so odnosi med ZDA in ZRN brez sence. Prav te dni postaja zdajstvo jasno, da to ne drži. Pismo, ki ga je Nixon pretekl teden poslal Brandtu, je nespornum se zaostri.

Vrhu tega je State Department odložil tudi potovanje svojih visokih funkcionarjev. Sonnenfelda in Hartmanna, v Zvezno republiko. Ameriška vlada se ne pomišlja pokazati svoje nezadovoljstvo in razočaranje nad benizmskim stališčem v Evropski skupnosti, torej nad dejstvom, da sta Brandt in Scheel aktivno podprla potezo »deveterice«, to se pravi njihovo ponudbo sodelovanja z arabskim svetom.

Kanceler Brandt je takoj odgovoril na Nixonovo sporočilo in — kot je bilo moč izvedeti — pojasnil stališče ZR Nemčije, da ponudba »deveterice« za široko gospodarsko sodelovanje z arabskimi deželami ni bila mišljena kot konkurenca Amerikancem, a tudi ne kot akcija, ki bi imela minirati washingtonske sklepe o energetski krizi.

Kanceler je v svojem odgovoru Nixonu — kot pravijo — prav tako vztrajal na tem, naj bi se stališče in nameni »deveterice« ne tolačili kot izjavo ali alternativa ameriškim prizadevanjem, marveč kot zakoniti interesi Evropske skupnosti, da štiti in razvija svoje interese v arabskem svetu oziroma, da dolgoročno sebi zagotovi zanesljivo dobavo nafte v zameno za široko zasnovano gospodarsko sodelovanje z arabskimi deželami. Bonn — to je gotovo — se varuje tega, da bi se znašel v precepu zaradi nasprotnih si interesov Evropske skupnosti in Amerikancev na arabskih tleh.

Medtem zahodnonemški dopisniki v Washingtonu na veliko poročajo o Kissingerjevem besu ter ameriškem nezadovoljstvu sprčo zaključkov »deveterice« oziroma, nad obnašanjem Brandta in Scheela. Kissinger ne skriva, da ocenjuje akcijo Evropske skupnosti za izpodbijanje ameriških pozicij na Bližnjem vzhodu in pa za oteževanje mirovnih naporov, kar vse skupaj predstavlja težke obtožbe. Obenem je ameriški zunanji minis-

ter zagrozil z ugotovitvijo, da se bo Amerika vendarle lažje sama spopadla z energetsko krizo, kakor pa si bo lahko Evropa pomagala brez sodelovanja z Amerikanci.

Vendar bonska vlada sploh ne misli, da bi spremenila svoje stališče in obnašanje ter se odmaknila od bruselskih zaključkov glede politike do Arabcev.

Brandt vsekakor občuti washingtonski pritisk. Njegovo taktiko v tem primeru lahko označimo za prizadevanje, da bi se izognili spopadam s Kissingerjem, a tudi sporom z Jobertom, francoskim zunanjim ministrom, ki naj bi po ameriškem mnenju bil pobudnik protiameriške akcije na Bližnjem vzhodu. Brandt in Scheel menita, da je trenutni nesporazum okrog stališča Evropske skupnosti v odnosu do Arabcev in nafte samo del širšega soara, ki se tiče nove formulairanja odnosov med Evropsko skupnostjo in Ameriko. Francoska diplomacija se trudi, da bi se »deveterice« oredelila za »evropsko Evropro«, Kissinger na, da bi se razvila ideja »atlantskega partnerstva«.

Ameriška diplomacija zdaj trdo pritiska na svoje zahodnoevropske partnerje, ponudbo Arabcem pa izkorišča kot povod za takšno akcijo. Kissinger enostavno skuša v vrste »deveterice« vnesti motnje in omahovanje, da bi po možnosti izsilil njihovo opredelitev za koncepcijo »atlantskega partnerstva«, torej takega zavezništva, v katerem bi Zahodna Evropa imela ameriško jedrsko garancijo, obenem pa bi pristala na ameriško globalno vodilno politično vlogo. Prav tega pa se otepaajo Francozi.

Brandtova vlada vsekakor uporablja pri politiki ravnotežja, ker pa ne more brez ameriške podpore, po drugi pa tudi ne brez francoskega sodelovanja v izgradnji Evropske skupnosti, katere razvoj je takisto življenjskega pomena za ZR Nemčijo. Zaradi tega se skuša ogniti konfrontaciji med Washingtonom in Parizom.

AKADEMIK PETROSJAN DEMANTIRA EKSPLOZIJO V ŠEVČENKU

BRIDER REAKTOR PREDSTAVLJA REŠITEV IZ ENERGETSKE KRIZE

Odkod govorice o katastrofi - Kaj je brider reaktor - Njegova prednost

Pred tednom dni smo govorili o francoskem načrtu, da namreč nameravajo zaradi energetske krize v Franciji pospešiti gradnjo jedrskih elektrarn. In to smo povezali s podobnim načrtom v Italiji, kjer naj bi se gradnja atomskih elektrarn zelo naglo povečala. Skoraj hkrati so se na Zahodu razširile vesti, da je v neki sovjetski atomski elektrarni prišlo do katastrofe. Sovjetski akademik M. Petrosjan, predsednik državne komisije za uporabo jedrske energije, pa je to vest demantiral in podčrtal, da »v sovjetski jedrski elektrarni Ševčenko ni prišlo do nikakršne eksplozije vse od dne, ko je začela obratovati. Nekdo na Zahodu pa, očitno, ni zadovoljen s tem, da je ZSSR tako daleč napredovala v tehniki reaktorjev na hitre nevtrone. Nekoga moti tudi sodelovanje med ZSSR in Francijo na tem področju in bi hotel usmeriti javno mnenje proti temu sodelovanju in si pri tem izmišlja neke eksplozije«.

S tem demantijem so se oddahnili na Zahodu vsi tisti, ki se ukvarjajo z jedrsko tehniko in se gradnjo elektrarn z brider-reaktorji, kajti eksplozija v Ševčenku, če bi dejansko do nje prišlo, bi pomenila hud udarec ne le sovjetski pač pa vse svetovni energetski bodočnosti. Tudi brez te eksplozije je javno mnenje v mnogih deželah v vedno hujšem sporu s strokovnjaki in ustanovami in zahteva strožja merila ter večja jamstva pred jedrskimi elektrarnami, da bi te ne postale katastrofalna nevarnost. V ZDA se je vključil v kampanjo proti jedrskim elektrarnam tudi Ralph Nader, vodja tako imenovane »državljanke iniciative«, ki se je že večkrat uspešno postavil na čelo akcij v korist ameriških potrošnikov. Sicer pa je trenutno v ZDA blokiranih kar 52 načrtov za gradnjo jedrskih elektrarn, kajti prav pod pritiskom javnega mnenja kompetentne oblasti niso še pristale na gradnjo.

Elektrarna Ševčenko pa je pomembna tudi po nečem drugem. Ta jedrska elektrarna ni običajna že »klasična« jedrska elektrarna, kakšnih je že na stotine po svetu. Elektrarna Ševčenko je ponos jedrske tehnike, je to elektrarna, kakšnih je na svetu zelo malo, menda le tri. In se to vse šele v poskušnji. Elektrarna Ševčenko je začela obratovati konec lanskega leta, nekako hkrati kot elektrarna PFR v Veliki Britaniji in Phenix v Franciji. Francozi so svojo tovrstno elektrarno imenovali v mitološki ptici feniks, ki se po demantiranju in požaru, tako rekoč sproti in neprestano obnavlja. Zares, to ime najbolj pristaja elektrarni te vrste. Reaktor te elektrarne je tako imenovani brider-reaktor, oziroma reaktor na hitre nevtrone, v katerem se sicer neuporabljajo uran 238 spremeni v uporaben plutonij. Brider-reaktorji oplemenjujejo ali sproti obzatoj prirodnih uran, pravzaprav proizvajajo več jedrskega goriva kot ga porabijo. Na tak način se količine razpoložljivega jedrskega goriva potrojijo in so potemtakem ti reaktorji-reaktorji bodočnosti. Računa se, da bodo konec tega stoletja gradili izključno takšne elektrarne. Seveda je za sedaj še nekaj problemov, ki jih bo treba rešiti.

Sovijski znanstvenik Petrosjan ne pretirava, ko pravi, da je ZSSR v tehniki brider-reaktorjev na prvem mestu na svetu, kajti Sovjetska zveza je prva dežela, ki je zgradila tovrstno električno centralo. ZDA so krenko zaostale in šele letos bo verjetno začela obratovati njihova tovrstna elektrarna z zmogljivostjo 400 MW, toda to bo le termična sila, kajti ista centrala še ne bo proizvajala električne energije, iz česar se da sklepati, da gre še vedno le za eksperimentalen odizel, ne pa za električno centralo.

Trenutno proizvajajo elektriko le tri tovrstne elektrarne, sovjetska BN 35, to se pravi elektrarna Ševčenko, britanska PFR ter francoska Phenix. Sicer tako razvita in tehnično napredna Zahodna Nemčija računa, da bo prišla do takšne elektrarne šele čez obilna štiri leta, v ZDA pa šele leta 1980. Zato je popolnoma razumljivo, da so se na Zahodu razširili glasovi o eksploziji prav na račun sovjetske tovrstne elektrarne, ker ima elektrarna Ševčenko svojo posebno vlogo na področju tehnologije z brider-reaktorji. Če bi pa neke moglo priti do nesreče, bi to prišlo v elektrarnah z brider-reaktorji. Francozi na primer zelo previdno ravna s svojo centralo. Začela je obratovati v decembru lani, to da šele s petino svoje zmogljivosti. In tudi v prihodnjih treh štirih mesecih bodo počasi, zelo počasi dvignili njeno moč, tako da bo minilo več mesecev predno bodo dosegli njeno polno zmogljivost.

Če bi verjeli vestem o nesreči v Ševčenku, bi to morala biti zares velika katastrofa. Vesti o tej nesreči bi naj bile podprejene s fotografijami iz satelita, iz česar izhaja, da naj bi bila nesreča vidna tudi od zunaj, torej izven zaščitnega oklepa iz jekla in betona.

Za kaj bi pravzaprav v tem primeru šlo? V preizkušanju brider-reaktorjev je že prišlo do nekih manjših okvar, ki pa prav gotovo niso imele katastrofalnih posledic, kajti šlo je za majhne poskusne obrate, ki so jih lahko kontrolirali. Vsi ti reaktorji uporabljajo za hlajenje tekoči natrij. S tega pa se toplota prenaša na vodo, voda se pa spreminja v paro, ki poganja generatorje. Tekoči natrij s temperaturo 600 stopinj je kemijsko močno aktiven in hud tehnični problem, zaradi njegovega korozijskega vpliva na jeklene cevi, skozi katere kroži. In v elektrarni Ševčenko uporabljajo nič manj kot 165 kub. m tekočega natrija. Z druge strani pa je natrij v stiku z vodo — eksplozivno. In prav v tem smislu si zamisljajo nesrečo.

Po teh govoricah, naj bi se bilo začelo z neznatno okvaro v hladilnem sistemu tako imenovane primarne natrijeve kroga. Temperatura reaktorja se začne naglo dvigati in tedaj normalno stopajo v akcijo avtomatične kontrole naprave, ki posredujejo reaktorski napravi določene količine kadmija, ki zmanjša število verižnih reakcij. In v krogih, ki govorijo o nesreči, predpostavljajo, da je zaradi neke eksplozije natrija v reaktoru prišlo do blokade cevi, skozi katere bi morale prihajati v reaktor odsejujoče palice kadmija. S tem naj bi bili sovjetski tehniki izgubili kontrolo nad verižnim procesom v reaktoru. Kaj naj bi se zgodilo nato, je odvisno od več činiteljev, ki pa so le teoretično predvideni.

Resnici na ljubo so po prvih vesteh o »katastrofi« v Ševčenku prišle tudi dokaj popravljene vesti, da je v elektrarni prišlo le do manjše kemijske eksplozije. Kaže, da so se v strokovnih krogih na Zahodu zavedeli napake, ki je bila storjena v prvem trenutku. Naj bo kakarkoli, Petrosjanovo zanikanje katastrofe je pomnilno mnoge teoretike, ki v tovrstni uporabi jedrske energije vidijo rešitev energetske krize.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ponuja se vam poslovna priložnost, ki jo je treba izkoristiti. Majhen spor z ljubljeno osebo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Vaša navada, da preveč govorite, vam utegne nakopati neveselosti. Ne silite v neprimerno družbo.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ugodne možnosti, da rešite neki ze-

KOLESARSTVO

V drugi etapi dirke T-JM

ODBOJKA

V I. MOŠKI DIVIZIJI

KOŠARKA

TEDENSKI PREGLED

Italo Zilioli vozil kot v starih časih

Prevzel je vodstvo tudi na skupni lestvici

PESCISSEROLI, 13. — Trintri-desetletni Italo Zilioli si je danes, z napadom kot v starih časih, prisvojil prvo mesto na skupni lestvici v etapo T-JM. Zilioli je svoj odlični napad, s katerim si je na končnem cilju priboril 20 sekund prednosti, izvedel 15 kilometrov pred zaključkom etape, pri vzponu na stromo Forco d'Acero. Do tu je dirka potekala precej mirno, z izjemo daljšega brega mladega Oslerja in napadov mlajših profesionalcev, pravi boji pa se je razvil na štiri kilometre dolgem vzponu, ko je najprej usel Vanzo, nato Perurena, končno pa kilometer pred gorskim ciljem še Zilioli, ki si je nato z neustrašno vožnjo v spustu priboril odlične sekunde prednosti.

Vendar pa je moral na koncu zaradi vrste odbojke prepušiti še pet sekund večernemu zmagovalcu Planckaertu. Vsekakor pa so se starejši kolesarji izkazali še vedno kot zelo nevarni, čeprav so se skušali postaviti v ospredje tudi mladi, kot je npr. Baroncelli. Danes pa ni startal Battaglin (lansko odkritje), ki si je večeraj poškodoval roko.

Vrstni red na cilju (Frosinone — Pescasseroli, 151 km):

1. Zilioli 4.08'25" s povprečno hitrostjo 36,466 km na uro
2. Walter Planckaert zaost. 20"
3. Verbeeck
4. De Vlaeminck
5. Perurena
6. Bitossi
7. Maertens
8. Bergamo
9. Moser F.
10. Ricconi

Skupna lestvica po 2. etapi:

1. Zilioli 8.55'40" zaost. 15"
2. Planckaert 27"
3. Bitossi 30"
4. Petterson 30"
5. De Vlaeminck 32"
6. Perurena 32"
7. Verbeeck 32"
8. Panizza 32"
9. Paolini
10. Bergamo 35"

Na kolesarski dirki Pariz - Nica
Amater Szurkowski
greni življenje asom

ORANGE, 13. — Belgijec Eric Leman je zmagal v sprintu v današnji etapi kolesarske dirke Pariz - Nica. Proga je bila dolga 218 km ter je bila skoraj v celoti položna, razen lažjega vzpona takoj v začetnih kilometrih, ki pa ni vplival na potek etape. Leman je v sprintu premagal rojaka Van Lindna ter presenetljivo svetovnega amaterskega prvaka Szurkowskega, ki se je izkazal kot zelo nevaren v sprintih. V prvi etapi ga je le za nekaj premagal Merckx, tokrat pa je povzročil nemalo pregledov bolj izkušenim profesionalcem, ki sta znana po svojih sprinterskih sposobnostih. V skupni lestvici vodi še vedno Merckx, pred drugimi štirimi Belgijci. Presenetljivo pa je na šestem mestu stari, 38-letni Pouliou z le 15 sekundami zaostanka za belgijskim asom. Svetovni prvak Gilmardi pa je osmi s 16 sekundami zaostanka.

Danes v Gorici
Prijateljska tekma
Dom-Libertas

Danes ob 18.30 bo prijateljska tekma med goriškima ekipama Doma in Libertasa, ki bo služila kot trening za prvenstvene nastope. Libertas bo nastopal letos v prvenstvu moške 2. divizije, ki se bo pričelo že ta teden; Dom pa nastopa v prvenstvu 1. divizije.

Letos sta se ti ekipi že dvakrat spoprijeli v prijateljskih tekmah. Prvič, v mesecu decembru se je srečanje zaključilo izenačeno 2:2; drugič, v februarju je Libertas zmagal s 3:1, ker je Dom igral z močnejšo okrnjeno postavbo.

Tekma Dom - Libertas bo v telovadnici ITI v Gorici ob 18.30. Za to

tekmo je trener Doma Joško Princič sklical vse igralce, ki se bodo morali zbrati pred zgoraj omenjeno telovadnico 15 minut pred pričetkom.

I. K.

NOGOMET

RIM, 13. — V kvalifikacijski mladinski tekmi tekmovalca za pokal UEFA «under 18» je Italija igrala s Španijo neodločno 1:1.

V četrtfinalu tekmovalca za pokal pokalnih prvakov je na S. Siru Milan premagal PAOK s 3:0.

ODBOJKA

V okviru državnega mladinskega odbojarskega prvenstva je v Padovi Petrarca Gorena premagala Bor s 3:0.

V okviru «Turnirja prijateljsstva» je ženska ekipa Brega odpravila Bor B s 3:0.

SMUČANJE

Na državnem časnarskem prvenstvu
Gorazd Vesel
zmagal v slalomu

PIANCAVALLO, 13. — Na zasneženih in lepo urejenih smučiščih na Piancavallo, mladim in obetavcem zimsko-turističnem središču naše dežele, ki leži na čudoviti planoti nad Pordenonom, se je danes začelo 24. tekmovalno italijanskih časnarskega smučarjev. Na sporedu je bilo tekmovalje v slalomu na progi z višinsko razliko 120 metrov, ki je dala naslednje rezultate: v kategoriji poklicnih časnarskega juniorjev je zmagal Pietro Marangoni (Adige), v kategoriji poklicnih časnarskega seniorjev je zmagal Gorazd Vesel (Primorski dnevnik), v kategoriji publicistov juniorjev je zmagal Italo Kühne (Roma), v kategoriji publicistov seniorjev pa Rino Cossard (Il Popolo).

Jutri se bodo tekmovalci pomerili v veleslalomu, v petek pa v smuku.

V Gorici veliko zanimanje za slovenski derbi Dom-Bor

To bo prvi nastop «plavih» v Gorici po daljšem obdobju

V Gorici vlada že dni veliko zanimanje za sobotno odbojarsko srečanje Dom - Bor.

Slovenski derbi naših dveh predstavnikov v moškem prvenstvu 1. divizije bi moral biti še kar zanimiv, zlasti za goriško publiko, ki malokrat lahko gleda lepo in vrhunsko odbojko, kakršno je zmogel prikazati tržaški Bor. Sesterko Bor namreč sestavljajo igralci, ki so že igrali v B ligi in so se celo potegovali za vstop v najvišjo ligo.

Zanimanje za sobotno tekmo izvira tudi iz dejstva, da je že precej časa odmor moške ekipe Bora, «zastava» naše zamejske odbojke, ne nastopa v Gorici.

Čeprav domovci prihajajo v zadnjem času v dobro formo, kar je razvidno iz njihovih zadnjih nastopov (PAV Dornisch, Olympia), zlasti pa iz sobotnega v Gradšču, nimajo velikih upov v tem slovenskem derbiju. Toda prepričani smo, da bodo dali vse od sebe, tako da bodo lahko zapustili igrišče z vsaj častnim porazom in bo publika od

šla zadovoljna iz telovadnice. Derbi slovenskih šesterek, Dom - Bor bo v soboto, 16. marca ob 21.15 v Gorici, v telovadnici Stella Matutina (Ulica Nizza 38).

V 2. ženski odbojarski diviziji

Sovodnje začele

prvenstvo z zmagó

Sovodnje — AGI 3:1

(16:6, 12:15, 15:11, 15:7)

SOVODNJE: Cijan, A. Petejan, I. Petejan, Batistič, Tomšič, Perše, P. Tomšič, Gruđen, Komjanc, Krasček.

Sovodnja dekleta so začela le tojšno prvenstvo z lepo zmago nad goriškim AGI. Čeprav so nastopile v okrnjeni postavi so prepričljivo osvojile zmago. Predstavnicami AGI je uspelo le v drugem setu osvojiti celotni izkupice, v ostalih nizih pa so tehnično zastojale in niso bile kos Sovodnjkam. Te so predvsem z zanesljivimi servisi in umerjeno igro pridobile prvi par točk.

-jo-

NA SINOČNJI SEJI V TRSTU

Odbor ZSSDI je razpravljaval o sodelovanju s športnimi organizacijami iz Slovenije

Sinoči se je v Trstu sestal odbor Zdruga slovenskih športnih društev v Italiji, ki je sestavljal okvirni načrt za sodelovanje z osrednjimi športnimi organizacijami v Sloveniji. Na seji so ugotovili, da je trenutno najbolj pereče vprašanje zamejskega športa pomanjkanje strokovnih kadrov in so potrdili začetne smernice ZSSDI, da se vložijo največ naporov prav v izpopolnjevanje trenerjev in drugih športnih delavcev. Zato temelji okvirni načrt za sodelovanje s slovenskimi organizacijami prav na možnostih rešitve vprašanj, ki zadevajo izpopolnjevanje strokovnih kadrov. Odbor je tudi rešil nekaj upravnih vprašanj in pregledal potek priprav za proslavo 50-letnice organiziranja slovenskega športa v Italiji.

Odborjarski «Pokal prijateljsstva»

Zmaga Sloge

v Gorici

Sovodnje — Sloge 0:3

(3:15, 2:15, 5:15)

SOVODNJE: Krasček, A. Petejan, I. Petejan, Ad. Petejan, Paoletti, Mikluš, Cijan, Perše, Tomšič, Gruđen, Batistič, Komjanc.

SLOGA: Carli, Padovan, L. Gregori, M. Gregori, Orgić, Ferluga, Busletta, Cuk, Miklovič, S. Carli, SODNIK: Jelko Petejan.

Predstavnice Sloge so povsem prepričljivo in zaslužno zmagale v prvi tekmi A skupine za «Pokal prijateljsstva». Premagale so samo v treh setih goriško dekleto Sovodnje, katere tehnično precej zaostajajo za Tržačankami.

Tekma je potekala v stalni premoči Sloge, ki je z umerjeno in ubrano igro osvojila celoten izkupicek.

-jo-

NA PONEDELJKOVEM 16. REDNEM OBČNEM ZBORU ŠZ BOR V TRSTU

MNOŽIČNOST - OSNOVA BOROVEGA LANSKEGA DELOVANJA

Emil Gombač novi predsednik - V društvu deluje približno 300 tekmovalk in tekmovalcev

V ponedeljek je bil na stadionu «1. maj» v Trstu 16. redni občni zbor SZ Bor, na katerem je odbor podal pregled opravljenega dela v preteklem obdobju. Občnemu zboru so prinesli pozdrave Bojan Brezigar za ZSSDI, Dušan Jelenc za SPDT in Joško Merelj za SKGZ.

Po izvolitvi volilne komisije (Stojan

Šušteršiča so posegli v diskusijo Stojan Sanci, Bruno Krizman, Branko Lakovič, Jože Cesar, Jurij Kuferšin, Dušan Košta, Emil Gombač, Vojko Cesar in Anton Dovgan. V diskusiji je padel tudi predlog za istop Bora iz ZSSDI, vendar ta

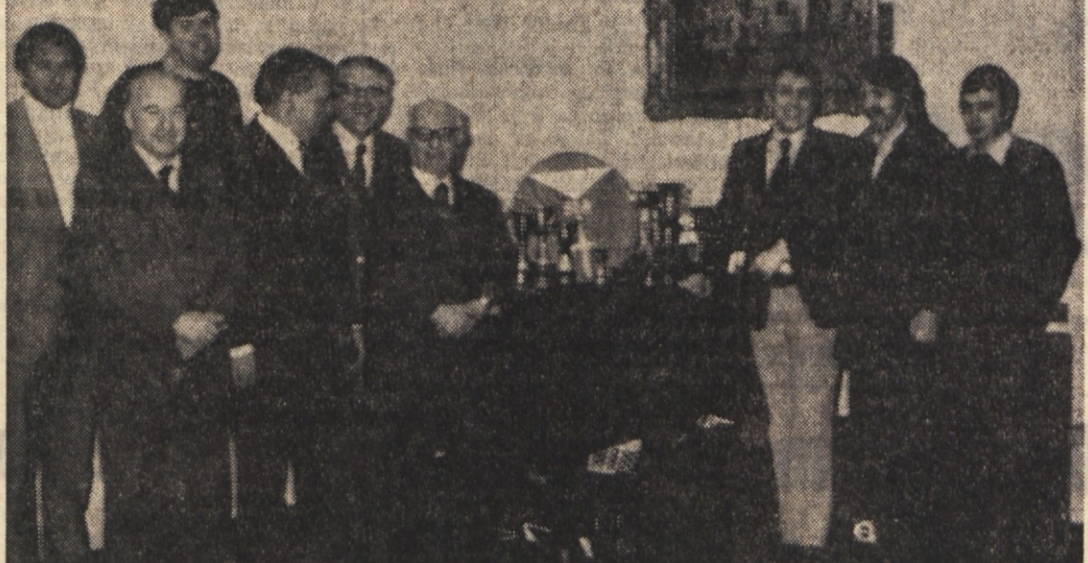
predlog ni prišel na glasovanje, ker je bila večina proti njemu. Po poročilu predsednika nadzornega odbora prof. Vladimira Deška so člani izvolili nadzorni odbor, ki je sestavljen takole: predsednik Emil Gombač, podpredsednik Stanko

Pertot, tajnik Jurij Kuferšin, blagajnik Marjan Šušteršič, gospodar Mauro Francia, odborniki Izlok Furlan, Igor Može in Franko Vitez, v nadzornem odboru pa so prof. Vladimir Deško, Dušan Košta in Kamil Gombač, podpredsednik Stanko

Pertot, tajnik Jurij Kuferšin, blagajnik Marjan Šušteršič, gospodar Mauro Francia, odborniki Izlok Furlan, Igor Može in Franko Vitez, v nadzornem odboru pa so prof. Vladimir Deško, Dušan Košta in Kamil Gombač, podpredsednik Stanko

Emil Gombač, novi predsednik Bora

Novoizvoljeni izvršni in nadzorni odbor športnega združenja Bor

40. TONE SVETINA STENA

Joža Čop in Stane sta se zaganjala v steno predvsem ob nedeljah. Sloki, ki je postal profesor, pa je imel časa na pretek. Vse počitnice se je klatil po gorah in lazih na vrhove. Le za prvenstveno smer v steno ni našel nikogar, ki bi šel z njim. Njegov najbližnji tekmeč je bil Klement Jug. Ta je prebil vse poletje v dolinah okoli Triglava. Kakor obsejen je dan za dnem kljub dežju in slabemu vremenu osvaja vrh za vrhom, steno za steno. Vsem je bilo poznano, da si nabira moči, izkušnje in znanje za nekaj velikega. Razen njegovih ožjih prijateljev ni vedel nihče, da naskakuje že drugo leto zahodni stebel.

V svoj planinski dnevnik je v telegrafskem slogu napisal: «Triglavska stena mora pasti tam, kjer je v resnici stena!» To sezono ga je gnala v gore mračna notranjost. Njegovo sedanje razpoloženje se je precej razlikovalo od prejšnjega — od hrepenenja po dejanjih, po obvladovanju samega sebe v nemogočih okoliščinah, ki ga je navdajalo minula leta.

Duša ga je bolela. Nesrečna ljubezen mu jo je razklala. Njegove sanje so se porušile in razbile kot okrušena skala, ki se razleti v drobce in jo popije globina. Pred časom, ko se je čutil močnega v volji in vztrajnosti, kot silen zmagovalac sten, je mislil: «Planine so kakor ženske. Ne moreš jih vzljubiti, če ne najdeš pri njih odpora. Šele ko jih uklo-

niš, ti postanejo drage, in tem bolj so ti drage, čim več žrtve so zahtevale od tebe. Ko jim preko vseh ovir zavlađaš s svojo pošteno in krepko voljo, se ti zgodi, kakor da so tudi one tebe vzljubile in da zaupaajo tvoji odgovorni samozavesti.»

Sedel je na razpadlem macesnu, ki je kdove kdaj strmoglavil z roba stene in se raztreščil v prepadu, dokler ga ni plaz odložil v strugi. Kritično je razmišljal o teh svojih spoznanjih.

«Človeku je usojeno, da se moti in da prek zmot prihaja k novim resnicam. Nepopolni smo in neobgleni pred nalozami, ki si jih zadajamo, in pred izdajalskimi željami, ki jih ne moremo uresničiti. Dela načrte, obračaja stvari, usoda pa obrne... Zgodi se, da se znajdeš pod steno, ki te mirno zavrne, in pred zenoski, ki te razočara... pred prijateljem, ki te ogo-ljuša... in do dna se ti zamažejo temelji, na katerih si zgradil predstavo o svetu in svojem mestu v njem...»

Iz planinskega doma so doneli prešerni zvoki harmonike, petje in vrisanje planincev, ki so ob vinu zbirali svoje moči za naslednje jutro, za na pot proti vrhovom.

Njemu pa ni bilo do družbe. Preplavljen je bil z žalostjo in razočaran nad prijatelji, ki naj bi za njim prišli v gore, saj so mu obljubili. Ni jih bilo in ostal je sam. Samota, ki jo je včasih blagodal, ker se mu le v njej porajale vzvišene misli, je zdaj prenašal tako kot izgubljena žival gled. Že nekaj tednov je bil na poti. Vpenjal se je z vrha na vrh, se spuščal v doline in se spet vzpenjal.

Kot bi bil na begu pred samim seboj... Stene so prelivale moč v njegove žile. Noči so ga poljele z drznostjo, rosa jutra z upanjem. Čutil je silni napetost, ki ga je hotela razgneti. Mora se mu posrečiti nekaj velikega, kar bo zasenčilo sramoto, ki je vanjo zdrsnila njegova samozavest in ki jo je občutilnost gnala do meje tragičnosti.

Sam se je vzpel čez Triglavsko steno, plezal v Prisojniku, Razorju, Stenarju, Cmiru. Nobeno vreme ga ni zadržalo.

lo. Ne žgoče sonce, ne dež in ne megla. Kamorkoli se je vzpel, povsod je uzril svoj gladik, v oblake segajoči ubijalski stebel. Ob pogledu nanj ga je čedalje bolj preplavljala želja, da bi bila volja čimprej sposobna spopasti se z njim. Skale so mu jeklenile mišice in zdravile svežo rano. Vanjo se je natekalo pozabljenje kot čudovit balzam, kot triglavska roža, ki je lečila Zlatoroga.

Toda če je hotel ali ne, je njegova nesrečna ljubezen hodila za njim kakor senca. Včasih jo je odpodil, pa se je spet pojavila, tako nenadoma kakor bolečina na najbolj neprimernem mestu. Skušal se je potolažiti z mislijo, da ni človeka, ki bi bil res vreden ljubezni, ki bi bil čist kot otrokovo oko... Ne, takšnih ljudi ni... Pravzaprav ljubimo le sliko, ki jo iz svojih želja ustvarimo o človeku, iluzijo. Toda on je ljubil svojo lastno ljubezno. Osrečevala ga je in mu dajala moči za dejanja. Ni mogel živeti, ne da bi ljubil. Bal se je vsega, kar bi lahko omejevalo njegovo ljubezno.

Zatekla ga je noč v steni. Zavlekel se je pod previs, legel na vrh in se naslonil na nahrbtnik. Dolgo je strmel v neskončnost neba in morje svetlečih se zvezd. Kako majhen je njegov problem v primerjavi z bolečino, ki z njo poraja vesoljne svetove in ki z njo svetovi umirajo...

Bil je kot smrtno ranjena riba: v velikih lokih se dviga iz temnih globlin dna proti svetlobi na površini, tja, kjer sluti utripanje velikega sonca. In ko doseže svetlobo, se vrača, trzaje s plavutmi, v čedalje večjih krogih na dno. Z vsakim, še tako nežnim tresljajem izloči kri in kilče smrt. Gora je zdravila njegovo rano in jo odpirala. Vse je povezano. Treba je nositi in premagati bolečino. Človek je velik v trpljenju, ki ga prerese in spremeni v novo moč...

Človek je vreden samo toliko, kolikor je sposoben ljubiti. Čim čisteje ljubi, tem več je vreden. In kolikor je vreden, toliko ga ljubezen osrečuje. Lastna nesebična ljubezen... Če je zapri oči, se je vesolje razgubilo. Namesto zvezd

košarkarji so povsem zadovoljivo igrali v drugem polčasu, medtem ko so v prvem delu napravili preveč napak. Tržiški spremljevalec Codiglia je povedal: «Mislim, da smo zaslužno zmagali, predvsem zaradi dobre obrambe. V drugem polčasu smo nekoliko popustili, imeli pa smo tako prednost, da bi nam le težko ušla zmagá.»

V lestvici sta torej Bor in Kontovel na zadnjem mestu, s štirimi točkami. Villesse je namreč zmagal in ima šest točk. Vse kaže, da bosta o zadnjem mestu odločala neposredna spopada med našima predstavnikoma.

IZIDI 13. KOLA
POM Tržič - Kontovel 59:42, Bor - Sagrado 73:68, Villesse - Libertas Barkovlje 74:63, Itala Gradšče - Libertas Trst 57:55. Počitek: CGI.

LESTVICA

Itala Gradšče	12	11	1 875:710	22
Libertas Trst	11	10	1 827:696	20
POM Tržič	12	9	3 790:709	18
Sagrado	13	7	6 841:822	14
CGI Milje	12	6	6 717:714	12
Lib. Barkovlje	13	5	8 783:837	10
Villesse	13	3	10 802:984	6
Bor	11	2	9 718:936	4
Kontovel	11	2	9 603:727	4

PRIHODNJE KOLO (16.3.)
Itala - Bor (16.00), Kontovel - CGI (17.30 ob 11.00), Sagrado - POM, Libertas Trst - Villesse. Počitek: Libertas Barkovlje.

Ocene P.d.: Fabjan (B) in Starec (K) 2, D. Zavadal (K) in Barazzutti (B) po eno točko.

SKUPNO: Starec (K) 13, A. Zavadal (K) 8, Kralj (K) 7, Fabjan (B) 6, Kapič (B) in Barazzutti (B) 5, Klobas (B) in Koren (B) 4, Vatovec (B), Francia (B) in D. Zavadal (K) 3, Lukša (K) 2, Hrvačič (B), Karol (K) in B. Daneu (K) po eno točko.

PADOLA DI CADORE, 13. — Na italijanskem smučarskem prvenstvu v nordijskih disciplinah, ki se odvijajo pri Bellunu, je v tekni na 30 km zmagal Carlo Fabre pred Chiochetti in Kostnerjem.

MLADINCI
Poletovi mladinci niso igrali zaradi «pomankanja» sodnikov. Razburjenje med igralci in vodstvom obeh ekip je bilo dokajšnjo, saj to ni prvič, ko zveza pusti enostavno na cedilu dve moštvi. V taboru Radici Arte B je bilo malodušno še večje, saj so morali igralci tega društva dopotovati iz Gorice.

To res ne koristi košarkarskemu razvoju v naši pokrajini.

KADETI

S porazom proti Lloyd Adriaticu preostaja Boru le borba za tretje mesto z ekipo SABA. «Plavis» so proti Lloyd Adriaticu brez Klobasa in Razma. S prikazano igro so zadovoljili, niso pa mogli upati na presenečenje, saj so lloydovci imeli več izkušenih košarkarjev, med katerimi tudi Oeserja, ki nastopa v B ligi.

Od ostalih izidov preseneča tesen poraz ekipe SABA z Interjem 1904. V borbi za zadnje mesto pa je Inter iz Milja nepriznani premagal Scoglietto.

IZIDI 4. KOLA
Lloyd Adriatic - Bor 83:54, SABA - Inter 1904 58:68, Inter Milje - Scoglietto 65:53.

LESTVICA

Inter 1904	4	4	0 369:184	8
SABA	3	2	1 306:141	4
Bor	4	2	2 367:229	4
Lloyd A.	2	1	1 145:117	2
Inter Milje	3	1	2 118:332	2
Scoglietto	4	0	4 151:435	0

PRIHODNJE KOLO (16.3.)
Bor - SABA (17.30), Scoglietto - Lloyd Adriatic, Inter 1904 - Inter Milje.

Ocene P.d.: Edi Košta 2, Parovel 1.

SKUPNO: Vatovec 4, Košta in Klobas 3, Parovel 2, Žerjal in Renato Furlan po eno točko.

mim

DEČKI

V 3. kolu tega prvenstva sta Bor in Polet počivala, Kontovel pa je na lastnih tleh žel preprečiti zmago Boru na račun Italsidra. Naši košarkarji so tako ohranili prvo mesto v lestvici. Zanimivo po seveda derbi med Poletom in Kontovlom, ki bo že to nedeljo na Opčinah. Ta tekma bo pokazala, kdo od naših predstavnikov se bo lahko potoval z Lloyd Adriaticom A za prvo mesto.

Lloyd pa je v tem kolu dosegel morda največjo zmago v zgodovini tržaške košarke, saj je premagal Libertas kar s 180:10.

IZIDI 3. KOLA
Don Bosco - Servolana 57:49, Lloyd B - CGI 23:67, CGI Milje - Inter 1904 17:99. Počitek: Bor.

Skupina A

LESTVICA

CGS	3	3	0 181:88	6
Inter 1904	2	2	0 190:65	4
Bor	2	2	0 117:63	4
Don Bosco	3	2	1 190:121	4
Servolana	3	0	3 126:191	0
CGI Milje	3	0	3 76:245	0
Lloyd B	2	0	2 53:167	0

PRIHODNJE KOLO (16.3.)
Inter 1904 - Lloyd B, Bor - Don Bosco (20.30), Servolana - CGI, Počitek: CGS.

Skupina B

IZIDI 3. KOLA
Kontovel - Italsider 60:40, Flaminio - Ferroviario 53:30, Libertas - Lloyd Adriatic A 110:180. Počitek: Polet.

Lloyd A. 2 2 0 255:48 4
Kontovel 2 2 0 133:90 4
Polet 2 1 1 137:58 2
Flaminio 1 1 0 53:39 2
Italsider 3 1 3 124:179 2
Ferroviario 3 1 2 133:145 2
Libertas 3 0 3 41:326 0

PRIHODNJE KOLO (17.3.)
Lloyd Adriatic A - Flaminio, Polet - Kontovel (11.00), Italsider - Libertas, Počitek: Ferroviario.

Ocene P.d.: Čuk (K), Starec (K) 1.

SKUPNO: Čuk (K) in V. Sosič (P) 3, Daneu (P), Ban (K), F

POTEK KMETIJSKE LETINE 1973 V ITALIJI

Uvoz govedi in svežega mesa obremenjuje plačilno bilanco

Porast pridelkov in proizvodnje ni zadostil potrebam - Občuten padec pridelka trde pšenice - Perspektive zvišanja cen olja

RIM, 13. — V lanskem letu so uvozili v Italijo 400 milijard in 200.000 stotov zaklane goveje živine, kar je za 27 odst. več kot v prejšnjem letu (1. 1972 je ta uvoz znašal 3 milijone in 300.000 stotov). Ta uvoz (sveže in konzervirano goveje meso) je obremenil trgovinsko bilanco za 739 milijard in 700 milijonov lir (se pravi za 12 odst. več kot l. 1972). Tej vsoti je treba prišteti še 497 milijard in 200 milijonov lir za uvoz žive govedine. Za uvoz svežih in konzerviranih rib je bilo plačanih v inozemstvu 145 milijard in 700 milijonov lir (33 odst. več v primerjavi s prejšnjim letom). Skupno je bilo torej potrošeno za meso in za ribe v prejšnjem letu 1382 milijard in 600 milijonov lir. 139 milijard in 600 milijonov lir je bilo potrošeno za razne vrste sira (več kot 21 odst. v primerjavi s prejšnjim letom). Ti podatki izhajajo iz obračuna o kmetijski letini 1973, ki sta jo objavila Istituto Nazionale di Economia Agraria (INEA) ter trgovinska bilanca državnega statističnega urada ISTAT.

Po podatkih ustanove INEA je znašal porast italijanskega kmetijskega pridelka (upoštevajoč stvarne indekse cen v letu 1972) med petimi in šestimi odstotki. Ta porast je treba pripisati v glavnem dobremu pridelku drevesnih sadov, medtem ko je količina žitnih pridelkov, če ni narasla, ostala na isti ravni. Zootehnični proizvodi so sicer narasli (več kot za 3 odst.), toda le zaradi porasta kokošereje in prašičereje, kar je nekoliko izravnavalo izgube na področju živinoreje.

Kar se tiče področja proizvodnje mlečnih izdelkov, so zabeležili precejšnjo krizo. Razen znižanja cen mleka — poudarja INEA — so dohodke zootehničnih podjetij obremenili porast cen krmil ter še posebej porast cene moke iz soje, ki je namenjena kravam mlekaricam. Poleg povišanja cene moke iz soje so se zvišale tudi cene drugih beljakovinskih snovi, kar je povzročilo, da krmiljenje z močnimi krmili ni več rentabilno. To obsežne je poslabšalo še tretji činitelj, t.j. nenadna sprememba razmerja rentabilnosti med proizvodnjo žitaric in zootehničnimi proizvodi. Zdi se — je rečeno v poročilu INEA — da je prišlo v teku leta do znižanja proizvodnje kravjega mleka za 6 do 7 odst. v primerjavi s predlanskim letom. V absolutnih številkah naj bi lanskega proizvodnja mleka znašala nekaj več kot 82 milijonov stotov. Zaradi porasta npr. pravega pšenice, ki je lanskega leta pridelali za 100 milijard lir, ali 50 milijard več kot predlanskim.

Kar zadeva pridelke žitaric navajajo naslednje podatke: pridelki žita je bil lani nižji za 5 odst. od predlanskega. Znižanje proizvodnje gre skoraj izključno na rova trde pšenice (celotni zavedni pridelki se je znižal za več kot 14 odst.). Tako se je v treh letih pridelki žita znižali za skoraj 11 milijonov stotov, od katerih odpade več kot 6,5 milijona na trdo pšenico. To pomeni, da ta padeč prizadene predvsem proizvodnjo testenin, ki so tako pomembne za prehrano italijanskega prebivalstva.

Dobro letino pa so zabeležili pri rižu (39 odst. več kot predlanskim) in tudi pri koruzi. Pri tej je bil pridelki višji za več kot 2 odst., čeprav se je obdelovalna površina skrčila.

Porast cen na mednarodnem trgu pa je povzročil povečanje izdatkov pri uvozu žitaric. Lani je Italija plačala za ta uvoz 575 milijard in 900 milijonov lir, kar znaša rekordni porast za 87 odst. v primerjavi s prejšnjim letom.

Narasi so tudi stroški za uvoz oljnih semen in sadežev (za več kot 50 odst.). Celotni stroški so znašali 203 milijarde in 600 milijonov lir.

Po podatkih ISTAT naj bi letos pridelki oliv dosegli 6 milijonov stotov, ki naj bi vrgel več kot 5 milijonov stotov olja. Kljub zamrznitvi cen na drobno pa so pogajanja za odkup letošnjega pridelka pokazala težnjo k porastu. Včasih se je zgodilo, da so se pogodili za odkupne cene, ki so višje kot zamrznjene cene na drobno. V tej zvezi je EGS pooblastila Italijo, da ustvari zalogo 75 milijonov ton olivnega olja, ki naj bi skrbela za uravnavanje cen.

Če se stopnja onesnaženja ne zmanjša V 30 letih bo Sredozemsko morje umrlo

ATENE, 13. — Čez 30 let bo Sredozemlje mrtvo morje, če se stopnja onesnaženja ne bo zmanjšala in če človek ne bo kaj ukrenil, da zaščiti morsko favno. To so ugotovili znanstveniki 13 držav, ki sodelujejo na konferenci o pomorskem pravu, ki je v teku v Atenah.

Delegati so ugotovili, da je v zadnjih letih pomorski promet po Sredozemlju znatno narasel, in da se stalno veča nevarnost trčenja med ladnjami. Po njihovem mnenju bi pomorno odprtje Sueškega prekopa še poslabšalo položaj.

Konference, ki spada v okvir priprave na svetovno konferenco o pomorskem pravu, ki bo junija v Caracasu, se udeležujejo predstavniki Španije, Italije, Francije, Turčije, Jugoslavije, Egipta, Libanona, Sirije, Alžirije, Libije, Cipra, Tunizije in Grčije.

Trije jugoslovanski filmi bodo tekmovali na festivalu v Cannesu

BEOGRAD, 13. — Film režiserja Matjaža Klopčiča »Cvetje v jeseni« bo prijavljen kot uradni kandidat jugoslovanske kinematografije za letošnji mednarodni festival, ki bo v Cannesu od 9. do 23. maja. Klopčičev film je po pregledu domače filmske proizvodnje izbrala posebna žirija medrepubliškega koordinacijskega odbora za izbiro filmov za mednarodne festivale.

Istočasno so sklenili, da prijavijo na festival v Cannesu še dva filma. Za teden kritike žirija predlaga film »Kud puklo da tuklo« Rajka Grlića (koprodukcija Croatia in Jadran film iz Zagreba), za manifestacijo štirinajst dni avtorja Zivona Pavlovića.

Richard Nixon-Ikarus

«The Times», London

Palestinski teroristi ustanovljajo svoja oporišča v ZRN?

BONN, 13. — Zahodnonemški tednik »Quick« piše v svoji zadnji številki, da je palestinsko teroristično gibanje Al Vicab premestilo svoj glavni štab iz Italije v ZRN. Gibanje Al Vicab naj bi bilo med drugim odgovorno tudi za teroristični atentat na letališču v Fiumicinu.

Tednik, ki poudarja, da je dobil informacije od italijanske obveščevalne službe, tudi da je gibanje že ustanovilo svoja oporišča v raznih zahodnonemških mestih. Al Vicab naj bi imel v načrtu vrsto atentatov ob priliki svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo letos v ZRN.

Zahodnonemsko notranje ministrstvo ni ne potrdilo ne zavrnilo te vesti. Poudarilo je le, da bo zelo pozorno proučilo to vprašanje.

Preplula bosta Atlantik in se hranila samo s planktonom

DUNAJ, 13. — Bolgarska zakonca Doncu in Julija Papazov nameravata prepluti Atlantski ocean z majhno ladjico. Med potjo se bosta hranila izključno s planktonom (zmes živalskih in vegetabilnih mikroorganizmov, s katerimi se hranijo ribe). Bolgarska tiskovna agencija »BTA« poudarja, da bosta zakonca odpula 26. aprila z Gibraltarja namenjena na Kubo.

Namen podviga je preizkusiti kakšno hranilno moč ima plankton. Doncu Papazov, 35-letni znanstvenik, je iz žepov vplivnih petičnežev pretakalju in plaval dva tedna po Črnem morju in se hranil samo s planktonom.

POMEMBNA IZJAVA JUŽNOIRSKEGA PREMIERA

Cosgrave za uresničitev zamisli »irskega sveta«

Izvajanje sunningdalskega sporazuma - Protestant-ski in katoliški ekstremisti v protinapadu

BELFAST, 13. — Gverila v Ulstru se nadaljuje. Neznane je danes streljal iz zasede na patroljo angleških vojakov ter ubil enega od njih. Trije so bili ranjeni. Takoj po atentatu se je terorist zatekel v bližnjo cerkev, kjer je izginil brez sledu. Policija je zaslišala navzoče, toda ni se ji posrečilo, da bi mu prišla na sled.

V Londonderryju so bili ranjeni trije angleški vojaki zaradi eksplozije manjšega peklenjskega stroja.

Čeprav je gverilska dejavnost še vedno občutna, vendar pa v tem trenutku prihaja do izraza skupno stremenje južnoirskih in angleških oblasti, sporazumno z zmernimi protestantskimi in katoliškimi krogi v Ulstru, da bi se ustvarili pogoji za mirno sožitje v tej deželi, kjer se več let razsaja pravcata državljanska vojna. Lani, kot je znano, je prišlo v Sunningdaleju v Angliji do srečanja predstavnikov irske in angleške vlade ter ulstrskih zmernih političnih sil. Tedaj je bilo sklenjeno, da se ustanovi irski svet, ki naj bi imel nalogo, da posreduje med južnoirsko republiko in Ulstrom. Protestantski skrajneži so menili, da ustanovitve tega sveta predstavlja, čeprav se ne v formalno ustavni obliki, nekakšen zametek bodočega verskega parlamenta. Zato so se zagnali v svojo lito v boj proti uresničitvi te zamisli.

Do danes je zamišljena bodoča ureditev irskega vprašanja (se pravi odnosov med Eire in Ulstrom) ostala nekako zavita v meglo. Danes pa je južnoirski premier Cosgrave podal pred zbornico »dail« izjavo v kateri priznava da ima Ulster »de facto« poseben ustavni statut, ker je del Združenega kraljestva. Na videz bi se zdelo, da je ta izjava irskega premiera nekakšen korak nazaj, toda v resnici pomeni pomemben korak za uresničitev sunningdalskih sklepov. Anglija je že priznala načelno irski svet ter se s tem umaknila s pozornice neposredne politične dejavnosti v Severni Irski. S tem pa je odprla pot za uresničitev zamisli ustanovitve irskega sveta, ki naj bi bil nevtralen organ, ki bi v bodoče koordiniral politično in drugo dejavnost republike Eire ter Ulstra. Na drugi strani pa je treba pripomniti, da je Eire odstopila od svojega tradicionalnega stališča, se pravi od zahteve, da mora biti Ulster brezpogojno priključen južnoirski republiki. V bistvu je Dublin sprejel načelo, da lahko pride do združitve Južne in Severne Irske samo na podlagi plebiscita.

Ko danes gledamo na te najnovejše dogodke, moramo priznati, da je bivši londonski minister za ulstrske zadeve Lord Whitelaw opravil v preteklosti pomembno delo, saj se mu je posrečilo izvesti razne krajevne in tudi deželne volitve v Ulstru, pripravi sunningdalski sporazum ter doseči skoraj popolno soglasje z dublinskimi vlado.

Angleška in dublinska vlada ter zmerni katoliški in protestantski sile v Ulstru so na tem, da uresničijo te zamisli. Še vedno pa je odpor protestantskih in katoliških ekstremističnih skupin zelo močan. To dokazuje številne teroristične akcije, kot na primer umor irskega protestantskega senatorja Foxa, ki so ga zadrževale protestantske ekstremistične

skupine ter napadi gverilskih enot IRA na angleške vojaške, razni atentati itd.

Na kraju naj še omenimo, da se je danes začel v Dublinu proces proti Mairi Drumm, ki je ena najbolj popularnih žensk Gibanja za zdinjenje obeh Irsk - Sinn Fein. Drummova je obtožena, da je ščuvala na razširitev mestne gverile iz Ulstra v Eire. Proces se bo nadaljeval 3. aprila.

Zažgal hišo in se zaprl vanjo s petimi sinovi

LE HAVRE, 13. — Štiriinštiridesletni Francoz Roland Anquetil se je prejšnjo noč zabarikadiriral s petimi sinovi v svoji hiši potem ko je zanelil požar. Da bi rešil življenje otrokom, je sosed ubil Anquetila z dobro pomejenim strelom iz lovske puške.

Policija še ni ugotovila, zakaj je mož zažgal hišo in se zabarikadiriral vanjo. Policija, ki je hitro posegla, je vdrla v poslopje in rešila štiri dečke. Anquetil pa se je s petim sinom zatekel v prvo nadstropje, kje ga je zadela in ubila sosedova koga.

NEUTEMELJEN SKLEP POROTNEGA SODIŠČA V SALERNU

Sodna obravnava proti anarhistu Mariniju odložena do nadaljnjega

Neredi v dvorani botrovali sklepu sodišča - Marini obtožen, da je pred dvema letoma do smrti zabodel fašista Carla Favella

SALERNO, 13. — Z odložitvijo do nadaljnjega se je danes pred porotnim sodiščem v Salerno zaključila sodna razprava proti anarhistu Mariniju, obtoženemu, da je 7. julija 1972 z nožem do smrti zabodel mladega fašista Carla Favella. Sodišče je utemeljilo odločitev z »neprestance manifestacijami, ki so motile razpravo in ki so se danes jutraj zaključile s spopadom med publiko in karabinjerji v sodni dvorani.« Sodišče je tudi zavrnilo zahtevo obrambe, naj Marinija izpustijo na začasnó svobodo. »Zahteva — trdijo sodniki — ni mogoče sprejeti sprito hudoga zločina, katerega je obtožen Marini.«

Dogodek ki je privedel Marinija pred sodišče se je pripetil 7. julija 1972 v Ul. Valle v Salerno. Fašisti so v napetem vzdušju sprovali spopad z anarhisti. V spopadu je Marini zabodel z nožem enega od fašistov, da bi branil tovariša, ki so ga ranili napadalci. Po poldrugo letu preiskave med katero — vsaj tako trdi anarhist — je bil Marini žrtev izsiljevanj in nasilja, se je 28. februarja začel pred porotnim sodiščem v Salerno proces. Iz sodne obravnave je bilo večkrat razvidno, da so indicije, ki jih je tožilec zbral proti obtožencu, krhke.

Marini na primer ni spoznal noža, ki so ga vključili med dokazno gradivo kot »corpus delicti«, in tudi opis žepnega noža, ki ga je dal nekaj dni preden so prinesli orožniki nož v dvorano ne odgovarja nožu, ki je bil med dokaznim gradivom. Prav tako so izginili načelniki, ki jih je nosil Carlo Favella preden je bil do smrti zaboden. Pripomniti gre tudi, da je Favella umrl v dokaj čudnih okoliščinah. Iz pričevanja Marinija in drugih očitvev izhajajo, da mladi fašist ni bil prehodno ranjen, kar potrjuje tudi dejstvo, da so ga zdravilniki sprejeli v bolnišnico s precej ugodno prognozo.

V teh dveh tednih sodne obravnave je bilo vzdušje v dvorani zelo napeto in je večkrat prišlo do incidentov med fašisti, ki so izvažali v demokrati, ki so sledili razpletu sodne razprave. Prav tako so se zaradi posegov predsednika sodišča, ki je dal večkrat izprazniti dvorano, Marinijevo odvetniki sporeli s sodniki in z javnim tožilecem.

V takem vzdušju je prišlo do današnjih incidentov, ki so povzročili odločitev procesa do nadaljnjega. Na dnevnem redu je bilo zasliševanje 18-letne Antoniette Scannapieco, ene od glavnih obremenjenih prič. Med njenim pričevanjem se je obtoženec dvignil, da bi zavrnil nekatere njene trditve. Predsednik je opomnil Marinija naj ne prekinja priče in ker je obtoženec še enkrat posegel ga je dal odpeljati iz dvorane. Marini se je skušal temu upreti, a orožniki so ga vseeno zveličali v celico. Občinstvo je ob tem glasno protestiralo in predsednik sodišča je ukazal orožnikom naj izpraznejo dvorano. Zaradi tega je prišlo do ostrih spopadov med publiko in agenti. Iz občinstva so kričali »nacisti« in »fašisti« na račun predsednika sodišča in javnega tožileca. Leta je zahteval od orožnikov naj legitimirajo tiste, ki so kričali proti sodniku, kar je povzročilo še večjo zmedo v dvorani. Sodnik je zato prekinil sodno obravnavo in po daljšem posvetovanju sklepal odločitev procesa do nadaljnjega.

Marinijevo odvetniki, med katerimi je tudi komunistični senator in bivši predsednik ustavodajne skupščine Umberto Terracini, so po incidentih izročili častnikarjem tiskovno sporočilo, v katerem zelo ostro osornoje ravnanje sodišča. Branilci podarjajo, da je imel Marini pravico prekiniti pričo Scannapieco in da je odstranitev obtoženca in občinstva neutemeljena. Po mnenju obrambe je sodišče s tem kršilo osnovne pravice obtoženca kot jih predvideva italijanska ustava in listina o človeških pravicah. Zaradi tega so odvetniki sklenili zapustiti sodno dvorano, v kateri smo bili priče pretepanju neoboroženih mož in žena» in v katero se bodo vrnili šele, ko bo sodišče zajamčilo obtožencu, da se lahko posluša vse svojih pravic.

Odvetniki poudarjajo nadalje, da bodo poslali kopijo protesta višjemu sodnemu svetu, državnemu govilarju kot varuhu ustave in predsedniku višjega sodnega sveta ter tajništvu evropske komisije za človečanske pravice. Na prihodnjih sodnih obravnava bo obramba tudi zahtevala prisotnost opazovalca mednarodne zveze za človečanske pravice.

Po nepričakovnem sklepu sodišča pa je odvetnik Spazzali, ki brani

Marinija izjavil, da je odločitev do nadaljnjega povsem neutemeljena in da bi sodišče s pravnega vidika sploh ne smelo vzeti v poštev te možnosti.

ZÜRICH, 13. — Sovjetski pisatelj - oporekni Aleksander Solženicyn, ki je bil izgnan pred dobrim mesecem iz SZ, je danes kupil v Zürichem predmestju trinadstropno hišo, kjer bo stanoval z družino.

«KOMERCIALNI STREAK»

»Streakings«, ki bi mu po naših lahko rekli kar »goloteke« se je iz ZDA kaj kmalu razširil v Evropo, kjer je dobila zadnja ameriška neumnost - takšno golo protestiranje - brezdvomno je - veliko posmehovalcev. Najbolj navdušeni so seveda Britanci, ki pa so žal nalezili na nerazumevajočih bobbye. Policisti v imenu »postave in njegovega veličanstva« aretirajo vsakogar, ki z dakovo poltjo straši po otoku.

V North Petherptonu je imel 23-letni igralec rugbyja »komercialni streak«. S stavami je zbral 30 funtov za družine izbrancev rugbyja, ki so izgubili življenje v katastrofi turškega DC-10 pri Parizu. Goli filantrop je tekel v najhujšem mrazu od gostilne do gostilne do prve prodajalne rib in pomfritja. Policiji pa niso upoštevali njegovih človekoljubnih namenov, ko so mu odmerili kazen.

Vsekakor pa bi goli filantrop, če že ne kaj drugega, zaslužil, kot predlaga »Daily Mirrors«, medaljo za hrabrost ko se je upri mrzlemu vremenu.

POMOČ MAČKE

Ko so prebivalci Lake s prostovoljnim delom gradili častnice na avtobusnem postajališču ob cesti Maribor - Ptuj, jim je pri delu pomagala tudi mačka. Uporabili so jo namreč za to, da jim je skozi ozek prepušč pod cesto potegnila kabel za električno razsvetljavo.

Lep zgled za morskojaka, ki bi v času slepega zaupanja v sodobno tehniko uporabil kakšno elektronsko vodeno napravo, ali pa, kar je še huje, izdatno razkopalo cesto.

Na sliki: novosti letošnjega salona. Zgoraj fiat 126, ki mu je Moretti nekoliko okinal obično »ter zapopar« motor. Spodaj ford escort GXL, katerega 1300 kubični motor premore 82 konjskih sil. Vinska strela, halogenske luči in ogrevana zadnja šipa jo ločijo od sestre GT.

POLITIK

General William Westmoreland bivši poveljnik ameriške vojske v Vietnamu in bivši poveljnik glavnega štaba ameriške pehote, je sklenil začeti kariero poklicnega politika. V ta namen bo kandidiral za guvernerja Južne Caroline na listi republiške stranke.

Prebivalcem Južne Caroline voščimo, da bi Westmoreland načrt spodeltel. Če bi se dokopal do guvernerskega mesta in bi tako uspešno vodil politiko kot je vojno v Vietnamu bi bil za to državo res prava šiba božja.

Po nepričakovnem sklepu sodišča pa je odvetnik Spazzali, ki brani

ZENEVA, 13. — Jutri zjutraj bodo ob prisotnosti predsednika švicarske republike odprli v Ženevi 44. mednarodni salon avtomobilov, prvo letošnjo avtomobilsko razstavo, ker so bruseljsko odpovedali zaradi energetske krize.

Zenevski salon bodo odprli v trenutku, ko je avtomobilska industrija v krizi zaradi pomanjkanja petroleja. Industriji pa so kljub temu prisotni v velikem številu v Ženevi, saj upajo, da bo ta salon pomenil za avtomobilsko industrijo konec krize. Vsekakor pa je vpliv krize, podražitev bencina in omejitve hitrosti že viden saj so vsi opustili reklamizacijo zmogljivosti motorja in hitrosti, ki jo doseže vozilo, ter opozarjajo varnost, aerodinamičnost in zmerno porabo goriva svojega vozila.

Zenevski salon bo moral postati neke vrste termometer in pokazati tovarnem, če je avtomobilska industrija res v krizi ali če je šlo le za bolezen, ki jo je tržišče že prebolelo. »Temperatura« švicarskega tržišča, ki je iz raznih vzrokov eno najpomembnejših na svetu, bo merilo 1036 razstavljavcev iz 23 držav. V odseku, ki je rezerviran avtomobilskim družbam, razstavlja 73 tovarnih iz 14 držav. Italijo zastopajo vse avtomobilske hiše poleg tega pa razstavlja še 128 proizvajalcev avtomobilskega nakita.

Letošnji salon je dokaj skop z novostmi. Po večini gre za modele, ki so jih avtomobilske hiše že predstavile v začetku leta in med temi je vsekakor najbolj pomemben volkswagen coupé »scirocco«, ki je opremljen s 1100 ali 1500 kubičnim motorjem po zgledu motorjev najnovejše serije avtomobilov audi in kateremu je »obloko« skrojil italijanski stilist Giogetto Giugiaro. Nova je tudi escort GXL, ki je le bolj razkošno opremljen model od drugih vozil te posrečene serije. Za švicarsko tržišče so novost tudi alfasud T1, lancia stratos, novo fiat 132 in fiat 126 s premično streho.

Avtomobilske hiše predstavljajo še številne druge modele kot absolutne novosti, v večini pa gre le za prenovljene ali bolje opremljene modele, katerih osnovne mehanike značilnosti so bile že dalj časa znane. Tudi to je znak, da so tovarne namenoma zavrele proizvodnjo, v tem težavnem trenutku, da bi predvsem izboljšale varnost, udobnost in praktičnost vozil ter servisno službo, ki naj pomaga avtomobilistu v težavi.

Švicarsko tržišče je odprto vsem tovarnam, ker Švica nima lastne avtomobilske industrije. Lani je prodaja vozil na tem tržišču znatno padla (prodali so 20.000 vozil manj kot leta 1972). Najslabše je šlo ja ponski Tojoti (minus 34,9 od števila prodanih vozil), za tisti ostale hiše se niso moge ponesti z kdove kako dobrimi rezultati, če izvajamo tovarne Audi, Citroen, Alfa romeo, Lada, Volvo in Saab. Samo v lanskem decembru je prodaja padla za 28 odstotkov, v začetku letošnjega leta pa so si vse tovarne nekoliko opomogle. Odprava nedeljske prepovedi vožnje, večja razpoložljivost bencina in zvišanje hitrostne meje od 100 na 130 km na uro s bobrovali bolj dinamičnemu tržišču.

Na sliki: novosti letošnjega salona. Zgoraj fiat 126, ki mu je Moretti nekoliko okinal obično »ter zapopar« motor. Spodaj ford escort GXL, katerega 1300 kubični motor premore 82 konjskih sil. Vinska strela, halogenske luči in ogrevana zadnja šipa jo ločijo od sestre GT.

MOSKVA, 13. — Agencija »Tass« je sporočila, da bo norveški premier obiskal v bližnji bodočnosti Sovjetsko zvezo. Sovjetski premier Kosigin je obiskal Norveško v decembru l. 1971.

BONN, 13. — Nemška zvezna vlada je danes uvedla na vseh nemških avtocestah priporočeno omejitve hitrosti 130 km na uro za vsa vozila.